

9-IOŠ ARABŲ VALSTYBĖS KARIAUTU IŠ VIENO

PREZIDENTAS TIKI TAIKIU SUEZO KANALO KONFLIKTO IŠSPRENDIMU

Bet pripažino karo gresmę Viduriniųjų Rytų

WASHINGTONAS, D. C. — Pavojainga padėtis Viduriniuose Rytuose dėl Suez kanalo krizės privertė prezidentą Eisenhowerį sukviesti abiejų partijų vadovų rūmuose ir senatę ir pasitarti apie priemones, kurių vyriausybė yra numaciusi griebtis.

Prezidentas, kaip ir panašiomis progomis, pareiškė viltį, kad dalykai, nors ir pavojingi, dar gali būti išspręsti taikiomis priemonėmis.

Vyriausybė atsakinga

Po pasitarimų, kuriuos dalyvavo 22 kongreso vadai, London Johnson (dem., Tex.) daugumos vadas senate, paaiškino, kad jokių nutarimų neprieita ir kad atsakomybė už užsienio politiką neša vyriausybė.

Baltieji rūmai tačiau reiškia pasitenkinimą, jog pasitarimuose buvo parodytas nepartinis pritarimas vyriausybės politikai. Sekretorius Dulles, atvykęs į Londono konferenciją, galės kalbėti ir veikti visos šalies vardu, pareiškė valstybės departamentų spaudos sekretorius Lincoln White.

Remia Londono konferenciją

Kadangi iš 24 kvietusių valstybių 22 sutiko dalyvauti Londono konferencijoje (atsisakė dalyvauti Egiptas ir Graikija), valstybės departamentas mano, kad šioji konferencija galės priimti taikingų sprendimų, suderinamų su 1888 metų Konstantinopolio konferencija.

Šioj konferencijoje buvo pripažinta teisė visoms tautoms naudotis Suez kanalu. Nasser nutarimas kanala nusavinti kaip tik sulaužė šią sutartį, nors šiaip niekas negalėtų uždrausti Egiptui kanala nusavinti.

Egipto prezidento Nasser pareiškimas sekmadienį taipgi pasižymėjo gana švelniu tonu. Nors jis ir atsisakė dalyvauti Londono konferencijoje, bet iš jo atsakymo matyti noras priimti tarp-tautinio susitarimo.

Anglai galės stebėti Poznanės sukilėlių teismą Lenkijoje

Leidimo prašo ir Amerika

VARŠUVA, Lenkija. — Komunistinė Lenkijos vyriausybė davė leidimą Anglijos ambasadai pasiųsti savo stebėtojus į teismą, kuris spres Poznanės sukilimų dalyvių bylas.

Tuo reikalu į Lenkijos valdžią kreipėsi ir JAV ambasadorius, bet teigiamą atsakymą tuo tarpu gavo tik angliai.

Komunistai jau anksčiau paskelbė sukilėliai bus teisiami viešai. Gali būti, kad atski-ro leidimo užsienio atstovybių stebėtojams ir nereikės.

Tačiau neatrodo, kad komunistai įsileistų Vakarų advokatų ir uni-jų atstovų, kaip kad yra kartkartėmis reikalauta iš laisvojo pasaulio.

Kada teismas pradės savo darbą dar nepaskelbta. Kalėjime laikomi 300 sukilėlių, kuriuos komunistų prokurorai mano galėsiančius viešai apkaltinti "rankos pakėlimu" prieš savo darbdavius, fabri-kų savininkus (visi fabri-kai priklauso vyriausybei).

— New Yorke suimtas poli-cininkas Ryan už dalyvavimą banko apiplėšime ir už žmogaus pagrobimą.

IŠ VISO PASAULIO

Vokiečių protestantų kongresas

FRANKFURTAS. — Iš abiejų Vokietijų suvažiavo apie 500-000 protestantų į kongresą ir pabaigai suruošė masinę eisena, nukreiptą prieš "materialistinės sistemos pagundas". Iš Rytinės Vokietijos atvažiavo 25,000 protestantų. Jie taipgi gana atvira-i pasisakė prieš komunistų valdžią savo zonų.

Išvairė Kubos komunistus

HAVANA. — Kubos policija įsiterpė į komunistų suorganizuotą masinį susirinkimą pareikšti protestą Batistos valdžiai. Keletas aršesniųjų buvo suimti ir nugabinti į kalėjimą.

Belgų kasykloj žuvo 270 žmonių

BRIUSELIS. — Nustatyta, kad Marcinelle anglų kasyklose nuo ugnies ir dūmų žuvo 270 darbininkų. Belgų kasyklų įrengimai yra seni ir prisibijoma, kad tokių nelaimių gali ir daugiau pasitaikyti. Tarp žuvusiųjų buvo nemaža italų darbininkų.

Kinų muštynės su jankiais

TAIPEH, Formosa. — Dėl nežinomos priežasties 4 Amerikos kareiviai susimušė gatvėje su miesto meru. Paskui juos puolė būrys kinų. Amerikiečius išgelbėjo policija. Juos išleido iš savo būstinės po 3 valandų, kai minia gatvę išsiskirstė.

Marokas atleidžia prancūzus

RABAT, Marokas. — Išgavus šį pavasarį iš prancūzų nepriklausomybę, Marokas perėmė savo tarnybą prancūzų policininkus. Dabar 247 iš jų atleido ir įsakė išvažiuoti iki rugsėjo 1 d. Marokas aiškina, kad dėl ekonominių sunkumų jis nebegali laikyti tokios didelės policijos armijos. Ten buvo likę 5,000 prancūzų policininkų.

Jaunimo suvažiavimas Berlyne

BERLYNAS. — Šią savaitę čia prasidės pasaulinės jaunimo organizacijos (WAY) suvažiavimas. Organizacijos iš 65 šalių pažadėjo atsiųsti į suvažiavimą savo delegacijas.

Hodge prisipažino prie nusikaltimų

Kitą pirmadienį gaus bausmę

SPRINGFIELD. — Buvęs valstybės auditorius Orville Hodge, pasitaręs su savo advokatu, priėjo įsitikinimo, kad bus geriau, jei jis prisipažins prie valstybės išdo išiekojimo, \$650,000, negu, kad bandys tai nuneigti, kaip kad jis pirma buvo pareiškęs.

Kitą pirmadienį Sangamon apskrities teisėjas Clem Smith nuspręs jam bausmės didumą.

Sąrašas kaltinimų, prie kurių šis susibankrutavęs politikierius prisipažino, buvo iš 48 punktų: išiekojimai, dokumentų klastojimai, pasitikėjimo išnaudojimas ir t. t.

New Yorko gubernatorius A. Harriman, buvusiam prez. Trumanui tikras, kad demokratų partija jį nominuosianti sekančioms prezidento rinkimams.

PRADĖJO DEMOKRATŲ KONVENCIJĄ

Du buvę partijos pirmininkai įsijungė į kovą už Averell Harriman nominavimą į kandidatus

CHICAGA. — Pirmadienį pietumis Chicagos amfiteatre partijos centro komiteto pirmininkas Paul Butler atidarė konvenciją nominuoti kandidatus į JAV prezidentus ir viceprezidentus.

Delegatų buvo palyginti maža, kadangi svarbieji pasitarimai tebevyksta vidurmesčio viešbučiuose. Pirmoji sesija buvo daugiau formalaus pobūdžio — meno Daley, sen. Douglas, ligšiolinio III. partijos pirmininko Arvey, svečių priėmimo komiteto pirmininko O'Keefe sveikino kalbos.

Specialiomis rezoliucijomis padėkota merui ir priėmimo k-to pirmininkui už jų rūpestį konvencijai bei jos delegatams. Pagarbtas sen. ir buvęs viceprezidentas Alben Barkley bei kiti partijos nariai, mirę nuo paskutinės konvencijos 1952 m.

Išrinkus įvairių komisių ir pakomisijų vadovus, buvo padaryta pertrauka ir 9 valandą susirinkta vakarinei sesijai.

Jos svarbiausias punktas buvo pagrindinio konvencijos kalbėjo Tennessee gubernatoriaus Frank Clementis išdėstytos partijos programinės gairės, kurių laikantis demokratų partija tikisi vėl pasiekti Baltuosius rūmus.

Užvirė vidaus kova

Gub. Clementis kalba buvo nukreipta vien prieš respublikonus. Tačiau patys demokratai šią kovą perkels į gyvenimą tik po nominavimų. O tuo tarpu jie yra patys įsijungę į savitarpinio debatus, derybas ir visokias kombinacijas, išryškėjus konvencijos išvakarėse dviem pagrindiniams frontams — Stevenson ir Harrimano.

Buvęs prezidentas Trumanas, kaip kovingas politikas, nepasitenkino savo palaiminimu New Yorko gubernatoriui, bet griebsi energingai dirbti, kad jo kandidatas būtų tikrai nominuotas.

Jis sudarė Harrimanui remti štabą, į kurį įtraukė du buvusius demokratų partijos pirmininkus, William Boyle ir Frank McKinney; buvusį savo specialų ambasadorių Kalifornijos žibalo magnatą Edwin Pauley; buv. savo administracinį padėjėją Donald Dawson ir kitas partijos figūras.

Jim Farley buvęs partijos pirmininkas, taipgi pasisakė už Harrimano kandidatūrą.

Rems, kas laimės

Demokratų vadu pobūvy iš įvairių grupių buvęs prezidentas Trumanas nuneigė gandus, kad jo tikrasis kandidatas yra Stuart Symington. Jis esąs įsitikinimo, kad Harriman yra tinkamiausias kandidatas. Bet jei būtų nominuotas Stevensonas, ar kuris kitas, jis, Trumanas, vistiek yra pasiruošęs važiuoti su rinkimnėmis kalbomis ir padėti jam sumušti respublikonų kandidatą (Eisenhowerį).

Vėliausios Žinios

— Du lėktuvai su Sovietų delegacijos nariais pirmadienį nusileido Londono aerodrome. Konferencija Suez klausimu prasidės ketvirtadienį.

— Anglų darbo partijos vadas Gaitskell pareikalavo premjera Edena, kad jis duotų pasižadėjimą prieš anglų tautą nevertoti jėgos Suez kanalo konflikte.

— Respublikonų vadas senatės William Knowland, išėjęs iš pasitarimų iš Baltųjų rūmų, užtikrino, kad Nixon bus vėl nominuotas kandidatu į viceprezidentus.

— Japonijos užsienio reikalų ministeris Shigemitsu yra linkęs sutikti su Sovietų reikalavimais taikos sutarčiai pasirašyti, jei tik jo vyriausybė pritartų jo nuolaidžiai politikai.

— Irako karalius Hussein po 2 savaitių viešėjimo atleido Angliją ir išvažiavo per Paryžių, namo. Jam viešint, jo vyriausybė paskelbė, kad ji remia Egiptą jo kovoj su Anglija už Suez kanalo nusavinimą.

— Naujieji komunistinės Vengrijos vadai atmetė ligšiolinio diktatoriaus Rakosi ekonominio planus sukurti sunkiąją pramonę ir tokią smulkiają pramonę, kad visa galėtų pasigaminti pati šalis.

— Viceprezidentas Nixon kalbėjo užsienio kary veteranų suvažiavime apie tokią Amerikos taikos politiką, kuri būtų pagrįsta garbe. Jis mano, kad ir Amerikos tauta neleistų vyriausybei siekti tokios taikos, kuri negarantuotų laisvės ir teisingumo.

Anglai padidino karių siuntimą į Viduržemio jūrą

Reagavo į Nasser atsakymą dalyvauti konferencijoje

LONDONAS. — Pirmadienį anglai padidino karių ir ginklų siuntimą į savo karines bazes Viduržemio jūros srity.

Tuo buvo reaguota į Egipto prezidento Nasser neigiamą atsakymą sekmadienį dalyvauti Londono konferencijoje Suez kanalo klausimu.

Dalis anglų karių ir ginklų perkeliama ir iš Vakarų Vokietijos į Maltą, Kiprą ir Libiją. Grižta atgal lėktuvai gabena namo anglų piliečių šeimas iš Egipto ir kitų arabų kraštų.

Atsarginių šaukimas Lietuvos gyventojam įžiebė vilčių...

(E) Šių metų liepos antroje pusėje Vakarų Vokietiją pasiekė viena vokiečių šeima, gyvenusi Lietuvoje. Iš grįžusių patirta, jog pavergtoje Lietuvoje šių metų liepos pradžioje pakartojimui buvo pašaukti atsarginiai. Šitas atsarginių pašaukimas kaip tik sutapo su vilniškėje "Tiesoje" paskelbtu Sovietų Sąjungos vyriausybės protesto išeikimui Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybei dėl amerikinių lėktuvų pasirodymo ties Vilniumi, Kaunu ir kitose Sovietų teritorijos vietose.

Pavergtosios Lietuvos gyventojai atsarginių karių pašaukimą ir "Tiesos" paskelbtą protestą dėl Amerikos lėktuvų pasirodymo susiję su galimu karo kilimu tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos. Žmonės, priėję šitokių išvadų, pradėję veržtis ypacių maisto produktų parduotuvėse. Kadangi pavergtoje Lietuvoje parduotuvėse maisto produktų dar vis nėra pakankamai, tai buvusieji kulkis kiekiai nepaprastai greit ištuštėjo.

Šiaip jau pavergtosios Lietuvos gyventojai netiki, kad bolševikai pakeistų Lietuvos statusą. Taip pat ir vadinamasis "asmenybės kultas", o tuo pačiu ir Stalino, pasmerkimas krašte bėjo užsienio kary veteranų suvažiavime apie tokią Amerikos taikos politiką, kuri būtų pagrįsta garbe. Jis mano, kad ir Amerikos tauta neleistų vyriausybei siekti tokios taikos, kuri negarantuotų laisvės ir teisingumo.

EGIPTAS IR JO SAJUNGININKAI GRASINO VAKARAM NEIMT GINKLO

Izraelis jaučia užpuolimo pavojaus didėjimą

KAIRAS, Egiptas. — Arabų Lygos nariai, 9 jų valstybės, paskelbė įspėjimą Vakarų valstybėms nesigriebti ginklo prieš Egiptą Suez kanalo konflikte. Nes užpuolimas prieš Egiptą reikštų karą su visomis 9 arabų valstybėmis, sakoma jų pareiškime.

Už \$3 bil. galima pastatyti "Suez" kanala per Izraelį

Senas projektas pradeda dabar iš naujo svarstyti

TEL AVIV, Izraelis. — Egiptui nacionalizavus Suez kanala ir pasaulinei laivyninkystei susidariusi dideliu neišskumdu dėl ateiities, Izraelis gvildenamas jau nebe jaunas projektas, prakasti kanala per Izraelį.

Izraelis šią mintį kėlė pirmasis, kadangi jis buvo pirmasis, kuriam buvo uždrausta naudotis Suez kanalu. Nuo 1950 metų, Suez kanala ir net jo visą zoną valdant dar anglams, Egiptas paskelbė blokadą ne tik Izraelio laivams, bet ir toms prekčms, kurios gabenamos per kanala kitų šalių laivais.

Trumpiausia linija nuo Viduržemio jūros iki Raudonosios jūros (Aqabos įlankos), einanti per Izraelio teritoriją yra 190 mylių. Suez kanalas yra 103 mylių ilgio.

Izraelio teritorija kanalui kasti yra tuo nepalanki, kad pakeičiant, Negev dykumoj, yra kalnuotų vietų, iki 1,000 pėdų aukščio (Sde Boker kalnai). Prie kanalo reikėtų pastatyti 36 šliuzus, tuo tarpu, kai visa Suez kanalo sritis yra sulig jūros lygiu.

Technškai ir šis milžiniškas darbas yra įmanomas. Jo statyba kainotų apie \$3 bil. Buvęs anglų karo ministeris H. Belisha pasiūlė kasti antrąjį "Suezą" tą pačią dieną, kai Nasser paskelbė skandalingąjį nutarimą.

Slaptasis radijas - moslemo brolijos

Varo propagandą prieš Nasser

LONDONAS. — Anglai nustatė, kad slaptasis arabų radijas, kurstąs egiptiečius nuversti "tirioną" Nasser, priklauso moslemo brolijai, kurią Nasser valdžia yra uždarusi ir kuri dabar veikia pogrindyje.

Moslemo radijas aiškina, kad Nasser žygiai, kaip Suez sauvaiškas nusavinimas, sukėlė anglų invazijos pavojų Egiptui. Pavoju esą galima pašalinti pavarius diktatorių Nasser iš valdžios.

Moslemo brolija dirba išvien su Egipto Wafd partijos likučiais. Naujoji kariškių valdžia likvidavo ir Egipto valdystų partija ir daug jos veikėjų sušaudė arba sukišo į kalėjimą. Jie buvo kaltinami samokslu grąžinti monarchiją ir pargislabinti ištremtąjį karalių Farouką.

— Nuskundusio italų laivo Andrea Doria kapitonas Calami atskrido į Romą, kur Italijos vyriausybės komisija tyrinėja aplinkybes, kuriomis laivas nusken-do, susidūręs su švedu laivu Stockholm.

pavergtoje Lietuvoje nebent ta prasme, kad gyventojai pradeda išdrįsti kiek atviriau kalbėti.

Arabų Lygos taryba sudaro 9 valstybių užsienio reikalų ministeriai. Jie buvo suvažiavę svarstyti bendrą diplomatinę ir karinę strategiją tuo atveju, jei anglai, nepravėdė savo reikalavimų Londono konferencijoje, griebtųsi jėgos prieš Egiptą.

Arabų Lygai priklauso Egiptas, Irakas, Jordanija, Sirija, Libija, Libanonas, Saudi Arabija ir Jemenas.

Nerimastis Izraeli

Izraelio opozicinės partijos ragina premjerą Ben Gurion suaktyvinti savo politiką, nors jos pačios taipgi negali pasakyti, kokių priemonių vyriausybė galėtų dar griebtis.

Menachin Beigin, vienos iš didžiųjų partijų vadas, galėjo parlamente konstatuoti tik pavojaus augimą. Kai iš Suez kanalo pasidarys Nasser kanalas, Egiptas, sutvarkęs savo pozicijas, puls Izraelį, pranašavo šis okozicijos vadas.

Anglai siunčia 5,000 karių

Anglai keliomis dienomis būvo sulaukę savo karių ir ginklų siuntimą į Viduržemio jūros bazes. Bet sekmadienį lėktuvai ėmė gabenti daugiau karių. Numatyta šiomis dienomis pasiųsti dar 5,000 karių. Jie daugiausia siunčiami į Kipro salą.

Į Maltą atplaukė 3 lėktuvnešiai, kurie išplaukė pereitos savaitės pradžioj iš Portsmoutho ir Plymoutho uostų.

Kefauver siūlo Ikes padėjėjus atiduoti prisiekusių teismui

Senatorius reikalauja išaiškinti Adamso, Strauso įtartinus veiksmus

WASHINGTONAS, D. C. — Sen. Estes Kefauver (d. Tenn.), prieš išvažiuodamas į demokratų konvenciją Chicagoj, patarė teisingumo departamentui iškel-ti kriminalinę bylą aukštiems prezidento Eisenhowerio padėjėjams, Baltųjų rūmų štabo viršininkui Sherman Adams, Atominių Energijos Komisijos pirmininkui Louis Strauss ir kitiems.

Esą pakankami pagrindo manyti, kad aukštieji prezidento padėjėjai nusikalto kriminaliniams įstatymams, darant sutartį su Dixon-Yates concernu, sak-o Kefauver. Tokios nuomonės priėjo ir senato komitetas, tyręs šią skandalingą sutartį. Sen. Kefauver buvo vienas iš komiteto narių.

Pagal šią sutartį, Dixon-Yates concernas būtų pastatęs elektros stotį, kuri būtų naudojusi vyriausybės užtvankomis ir būtų pardavinėjusi elektros srovę, vietoj federalinės užtvankų valdybos (TVA) su garantuotu iš anksto pelno procentu.

Šis skandalas buvo laiku demokratų iškeltas ir prezidentui teko sutartį atšaukti.

VOKIEČIŲ VYRIAUSYBĖ ATMETĖ NEPAGRISTUS SOVIEŲ PUOLIMUS

Apie pabėgėlius skleidžiamos baurios provokacijos

(E) Visi žino, kad iš Vokietijos kas norėdamas gali laisvai visur išvykti. Niekam nedraudžiama, jei tik nori, vykti ir į Sov. Sąjungą. Vis dėlto bolševikai stengiasi savo leidiniuose vaizduoti, lyg Vak. Vokietijoje būtų tariamai "persekiojami tie tarybiniai piliečiai, kurie nori grįžti į tėvynę". O tuos tariamus "persekiojimus" ne tik leidžianti, bet ir skatinanti Vak. Vokietijos vyriausybė. Grubesnio melo greičiausiai negalima nė išgalvoti. Tačiau, nepaisant to, bolševikinės "Izvestijos" ir kiti laikraščiai stengiasi įrodinėti, jog Vak. Vokietijos vyriausybė "netesianti savo pažadų", pėdudanti bolševikams Vak. Vokietijos teritorijoje gyvenančių pabėgėlių sąrašą, taip pat nesuteikianti sovietinės ambasados "bendrądarbiams galimybes apsilankyti TSRS piliečius", nepadedanti, kaip to norėtų bolševikai, "organizuoti ambasados bendradarbių susitikimus su tarybiniais piliečiais" etc. Eja, tokie "kandidatai nori grįžti", sumušami, emigrantinės organizacijos "persekiojančios" apsisprendusios grįžti etc. Net ir kariakūrose ar paveikluose vaizduojama, kaip tremtiniai ir vokiečių policininkai muša ar suima "noringus grįžti namo", kurie "visokiais keliais tiesiog veržiasi į gimtinę". Visi, kurie žino, kaip yra iš tikro, negali atsistebėti, jog taip būtų per akis meluojama.

Vokiečių vyriausybė nauja nota Sovietų vyriausybei atmetė tos pareikštus kaltinimus, jog Vak. Vokietijoje Bonnos trukdoma grįžti "į tėvynę civiliams rusų piliečiams". Tos rūšies kaltinimai Vokietijos Federalinei Vyriausybei buvo pareikšti š. m. gegužės 14 ir 19 dienomis sovietinėse notose. Vokietijos Federalinė Vyriausybė savo atsakyme pabrėžia, jog nėra nė mažiausio įrodymo, kad sovietiniai pabėgėliai būtų prieš savo valią sulaukomi Federalinėje Vokietijos Respublikoje. Sovietų vyriausybės išteiktieji norinčių grįžti sąrašai nustatytą tvarka patikrinami.

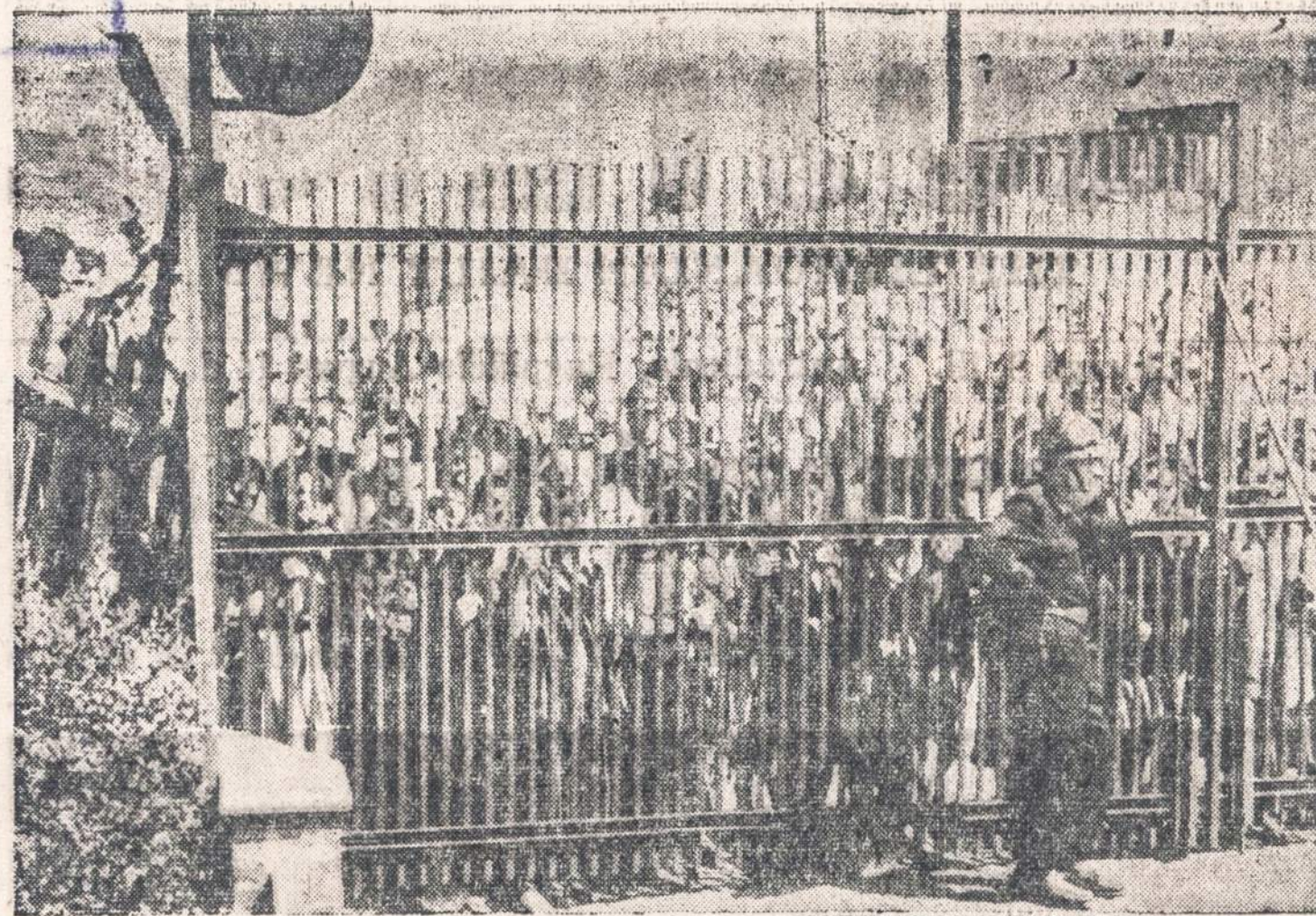
Rytiniame Berlyne įsikūrusi nominasiis Michailovo komitetas, kaip rašoma vokiečių spaudoje, stengiasi savo veiklą suintensyvinuti. Šiuo metu ypač rūpinamasi juo daugiau bolševikinių agentų infiltruoti tarp pabėgėlių organizacijų ir išgauti dar daugiau sąrašų. Pagal "Sniego" operacijos direktivas buvo pasiūstas į Vakarų Vokietiją bėg. Maskvos universiteto profesorius Dubikovs, bet jį Vokietijoje suėmė. Tada ir Michailovas visiškai jo išsigynė. Tik jo organas pasigyrė, kad "patriotinių

žygių dėka" buvusi išgauta svarbi kartoteka.

Kostenkos išpėjamas pavyzdys. Visi pabėgėliai yra pasiilę savojo krašto, gimtosios žemės. Tai gerai žino ir bolševikai, kurie, spekuliuodami šiais pabėgėlių jausmais ir savosios tėvynės meile, stengiasi juos visokiais būdais suvilioti. Be visos eilės kitų, štai ukrainiečio Stepano Kostenkos pavyzdys, rodo, kas laukia "apsiprendusių grįžti į tėvynę repatriantų". Kostenko visą savo gyvenimą tik dirbo ir dirbo, o šviesesnių valandų veik nematė Jam teko dirbti darbo kuopose, belgų akmens anglų kasyklose, prie vokiečių ūkininkų, žemės ūkyje ir kitur. Tėvas seniai miręs, o apie seserį ir yresnį brolių neturi jokių žinių. Taip ir jis, kaip daugelis kitų, pateko į sovietinės žvalgybos pinkles.

Rytiniame Berlyno sektoriuje Behrenstrasse Nr. 56, netoli Sovietų ambasados, veikia žinomas Michailovo komitetas, kurio kartotekose yra dešimtys tūkstančių įvairiausių adresų. Bolševikams nereikia nė daugybės šnipų Vakarų pasaplyje: norimus žmonių adresus jie išsirenka iš laišku, pastaruoju metu ypač suaktyvintus "susirašinėjimą" tarp Vakarų ir Rytų, juos išgauna iš "repatriantų" arba galiausiai išsivagia iš įvairių emigrantų būstų. Ne tik atskirai laiškais, spauda, bet ir radijo pranešimais emigrantai viliojami, kad "grįžti atgal", ypač siūniant jiems pritaikytas transliacijas, kuriose ne kartą išgarsinamos ir tokios patriotinės dainos ar melodijos, kaip senaisiais laikais metais. "Grįžkite namo — jums nieko neatsitiks. Kas buvo praeityje — viskas užmiršta. Tėvynė visiems dovanoja ir visus kviečia namo. Visiems užteks duonos ir darbo". Tokiais ir panašiais pareikimais viliojami tremtiniai susigundyti ir pagaltuoti: gal gi iš tikro jau pasikeitė laikai, ir ten ne taip jau bloga... Retas kuris betgi iš Vakarų gyvenančių žino, kad tokie pareikimai, tariami patriotinės dainos ir melodijos dažniausiai siūniami ne iš jų tėvynių, kur tokių melodijų ir dabar niekas negirdi, bet iš raud. armijai priklausančio siųstuvo "Volga", veikiančio Vokietijos Rytinėje zonoje. Per jį Michailovo komitetas kaip tik ir siūnė šios rūšies transliacijas. Taip ir Kostenko, išgirdęs panašius viliojimus, pasiūjo ilgai nebeįstversias ir... tarėsi bent grįšias į savo gimtąją žemę numirti.

Kaip tarė — taip ir padarė: prisistatė Bonnoje. Ten pareikalavo palikti 3 fotografijas ir

Marcinelle, Belgijos anglų kasyklose gaisro užblokuoti 243 anglų kasybos giminės, susirinkę prie įėjimo į kasyklas. Manoma, kad užgriautųjų padėtis yra beviltiška.

laukti tolimesnių patvarkymų, kada "iš ten bus tiesiai pasiūstas į Sov. Sąjungą". Iškvietas į Bonną, jau išsėjęs pastebėjo, kad pasiuntinybės konsulariniame skyriuje toli gražu nėra tų natų, kurios buvo skleidžiamos radio transliacijomis. Ten jis š. m. gegužės 31 d. tegavo tik savo "dokumentus" — geležinkelio bilietį ir du sumušinius. "Tik du"? — "Taip, tik du — ten gausi ir taip visko užtenka. — pastebėjo valdininkas. Ambasados automobilis buvo nugabentas į geležinkelio stotį. Išsėdęs į traukinį, tuoj pamatė kažkokį vyrą, sėdėjusį netoliese jo ir visą laiką jį sekusį. Stepanui tuoj mušė į galvą, kad "ir dabar niekas ligi šiol dar nepasikeitė". Pakeliui į Berlyną jis pastebėjo, kad Rytinėje zonoje jauti toli gražu nėra tokie gražūs, kaip vakarinioje. Jam, ūkininko sūniui, tai buvo naujas ženklas dar daugiau apsisvarstyti. O kada senas vokiečių, sužinojęs iš jo, kad jis pasiryžęs savo noru grįžti į Sov. Sąjungą, tik pakrapė galvą — Kostenkai dar daugiau kilo įtarimo. Vokiečių pastebėjo: "Jei aš būčiau bent 10 metų jaunesnis, tai nieko nelaukdamas sprūktčiau į Vakarų, o jūs — už mane kokius 30 metų jaunesnis. Gerai apsisvarstykite". Taip Kostenko netoli Zoo stoties ir padarė. Jo "šešėlis", jį sekęs visą laiką, taip pat išlipo prie tos pat stoties ir tik pagrasino kumštėmis, bet nieko nedarė. Kostenko nuėjo tiesiai prie policininko ir pasiprašė, kad jį nugabent į pabėgėlių stovyklą.

Man rodos, mums visiems Vakaruose yra gera gyventi, tik mes tai užmirštame, — sako Kostenko. — Ką ne visi mes galime išiešti, tai tėvynės pasiilgimą. Aš norėčiau dabar susitikti bent vieną iš tų, kurie yra mane suvedžioję... Kostenko teigia: jo istorija turi įspėti visus, kurie pasiryžę pasiekti jo pėdomis. Nors darbas, gerovė ir laisvė dar negali atstoti tikrosios tėvynės, kurios visą laiką ilgisi širdis, tačiau — bolševikai iš esmės nėra pasikeitę.

Kostenko teigia: jo istorija turi įspėti visus, kurie pasiryžę pasiekti jo pėdomis. Nors darbas, gerovė ir laisvė dar negali atstoti tikrosios tėvynės, kurios visą laiką ilgisi širdis, tačiau — bolševikai iš esmės nėra pasikeitę.

Kostenko teigia: jo istorija turi įspėti visus, kurie pasiryžę pasiekti jo pėdomis. Nors darbas, gerovė ir laisvė dar negali atstoti tikrosios tėvynės, kurios visą laiką ilgisi širdis, tačiau — bolševikai iš esmės nėra pasikeitę.

Kostenko teigia: jo istorija turi įspėti visus, kurie pasiryžę pasiekti jo pėdomis. Nors darbas, gerovė ir laisvė dar negali atstoti tikrosios tėvynės, kurios visą laiką ilgisi širdis, tačiau — bolševikai iš esmės nėra pasikeitę.

Naujas katalogas

Jo knygu skyriuje rasite: S. Raštiko "Kovose dėl Lietuvos", P. Galaunės "Lietuvių liaudies menas", Dr. V. Sruogienės "Lietuvos istorija" ir kitokias lietuviškas knygas.

Kataloge dar yra: foto, radijo aparatai, sveicariški laikrodžiai, vaikams vežimėliai (dvigubi, kartu sportiniai ir nesportiniai) ir didelis pasirinkimas lietuviškų plokštelių: K. Petrausko, Grižaitienės, Sabaniausko ir kitų dainininkų. J. Karvelis, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel.: Yards 7-0677. (sk.)

P. S. Reikalingas tarnautojas, mokąs anglų kalbą raštu ir žodžiu.

— Girkšt-pakšt ant tentos, kibur-vibur ant tvoros. — Kas? Atsakymas "Mūsų knygoje". Kaina \$1.00. Namptonose.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PLAČIAIS GYVENIMO VIEŠKELIAIS

(Pasikalbėjimas su P. Lapėniu)

Ieškodamas buto, aną dieną užklydau pas vieną namų savininką, kuris, kaip besikalbant paaiškėjo, yra senosios kartos ateivis, lietuvis Petras Lapėnis; kilimo panevėžietis. Čia Chicagoje turi du namus: vieną 18 kolonijoje ir antrą Luther gatvėje.

Kalbant buto ir bendrai butų reikalais, pasiteiravau, ar pastarasis priima nuomininkus su mažais vaikais.

— Jeigu jie kalba lietuviškai, — pažuokavo P. Lapėnis.

Pajuokavimas nukreipė mūsų kalbą į atvykusių lietuvių mažamečius, kurie nemoka ar jau gerokai apmiršo savo gimtąją kalbą.

— Pačių tėvų ir auklėtojų rankose yra kalbos neužmiršimas, ar jos mokėjimas, — sako P. Lapėnis. Ne laikraščiuose verkšlenimu apie nutautėjimą išmokysime vaikus kalbos. Reikia darbo ir gyvo pavyzdžio. Reikia daugiau "Ateities" šokėjų ir kitokių jaunimo ratelių steigti, kurie atneš liet. jaunimui kalbą, garbę ir kartų tautos kultūrinį žydėjimą.

Neblogai nutalbėjai, pagalvoju sau, ir pasiteiravau to sensenelio, gražios išvaizdos žmogaus, kur įsiai baigė kokius "mokslius"? Pasirodo, kad tas tautietis kuonė visą gyvenimo universitetą jau yra baigęs ir gerokai skaičių visokių gyvenimo audry matęs, tai tik tas jį ir yra praturtins aiškesniu civilinio žmogaus regėjimu.

Būdamas jaunas, ūkininko sūnus, gerai pažinojau sunkų artųjį gyvenimą: vėliau, anais caro laikais, Rusijoje būvojo. Perkeliauvau, sako, visas Rusijos pustyntes (steps) ir išbraidžiau Rusijos upių motiną Volgą, kuri tik "truputį" ilgesnė ir platesnė už mūsų lietuvišką Nemunėlį... Čia juokaudamas, P. Lapėnis, prisiminė anų dienų kelionę po Rusiją ir ten "mandravojimą" gyvenimo beieškant.

Grįžęs iš Rusijos, jis vėl netrukus apėjo, antra ir jau pastutinį kartą savo tėviškę ir iškeliauvo laimės ieškoti į lordų žemę — Angliją. Čia jos neradęs, 1913 m. atvyko į Ameriką, į Rochesterį, N. Y.

Anais laikais, nemokėdamas anglų kalbos, ir čia turėjo gero, kai pavargti, kol susirado geresnį darbą ir pragyvenimą. Mokėsi amatų: siuvėjo, batusiuvo, plaukų kirpėjo ir kt. Chicagoje kurį laiką turėjo taverną ir nakvynių namus. Nesvetimi P. Lapėniui ir čia veikiančių draugijų reikalai. Yra dalyvavęs choruose, o taip pat rašęs pagal sugėbimą ir spaudą — Naujienas ir kitur.

Šiuo metu gyvena Chicagoje be didesnių rūpesčių ir sukrėtimų "singelio" gyvenimą. — Visas dabar rūpestis mano, sako P. Lapėnis, — tai prižiūrėti ir tvarkyti tuos du namelius, kad mano nuomininkams būtų jauku gyventi, o kitu laiku žvejoti ir piknikuose šokti...

Tiesa, jis žada rašyti savo margo gyvenimo atsiminimus, tačiau jie būsią audringesni už K. B. Kraučūno, nes esą Kraučūnas į savo gyvenimą čio "siuraujoja takelį", o aš čiau plačiais pasaulio vieškeliais ir vandenynais, kol jį suradau. — Kor.

Mark of Maturity

Now at last you're 21—and old enough to vote. But growing up is just one essential—the other is, simply, thought. Don't be a don't-care voter. Think it through. Look over the candidates. Listen... read... argue. A thoughtful vote is a mark of maturity. Also a matter of pride!

SEE YOU AT THE POLLS! Published as a public service in cooperation with The Advertising Council

Naujausieji leidiniai

NAUJIENOSE galima gauti šias knygas:

1. Prof. Vaclovi Biržiškai atminti, 24 puslapių knygutė, išleista mokslininko laidotuvių proga. Kaina \$1.00.
2. Prof. Vaclovo Biržiškos "Septynių lietuviškų knygų istorija". Kietais viršeliais \$2.50, minkštais — \$2.00.
3. Teodoro J. Kučinsko "Lyties garbinimas", 144 psl., \$1.50.
4. Dan Kuraičio "Daug kraštų, daug žmonių", \$2.00.

Knygas gausite paštu, jei pasiųsite pinigų tokio adresu: NAUJIENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois

— Koks šventas su uodega? — Atsakymą rasite Mūsų NUYGOJE. Gaunama NAUJIENOSE tik už \$1.00.

EVA MARCINKIEWICZ (pagal tėvus Malvinskas gyv. 2003 So. Halsted St. (ilgą laiką gyv. Cicero, Ill.))

Mirė 1956 metų rugpjūčio 12 dieną, sulaukusi 78 metų amž. Gimusi Lietuvoje.

Paliko našlė: brolio sūnus Harry Malvinskas, jo žmona Adelina ir kiti draugai bei pažįtami.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero. Trečiadienį, rugpjūčio 15 d., 9:30 valanda rytu vėlionė bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a. a. Evos Marcinkewicz giminės, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jai pastutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuolaidė lieka: Brolio sūnus, jo žmona ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas Petkus. Tel.: TO 3-2109.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegramu | Vitas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

URBA Gėles Mylimiems Vestuvėms Banketams Laidotuviams Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapų papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKAS & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI: GRowehill 6-2345-6 * TOWNhall 3-2109

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741—1742 ir Lafayette 3-9851
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: Lafayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEefey 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4318 S. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: Yards 7-0781

YOU TRUTH RFE
RADIO FREE EUROPE
You can hear what the Iron Curtain keeps hidden from the world. You can hear the truth through Radio Free Europe to 70 million Communist-enslaved people behind the Iron Curtain. Truth keeps their hope and courage strong in their fight for liberty. Send your "Truth-Dollar" today to the Crusade for Freedom, c/o your local Postmaster, to help support Radio Free Europe.

NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, AUGUST 14, 1956

DU ISTORIŠKI LAISKAI ANT DROBĖS

Sibire kalinami ukrainiečiai kreipiasi į laisvąjį pasaulį. — Ukrainiečių pogrindis veikia. — Ukrainiečių partizanai sprogdina rusų kareivių traukinius. — Kongresmanas telegrafuosius į Maskvą. — Skaiteimi pabaltiečiai antroje vietoje Sibiro stovyklose.

NEW YORKAS. — Dviejų laiškų, rašytų lininėje drobėje, ir tos dienos, kada tuos raštus matė, negalės pamiršti nė vienas, kuris dalyvavo Amerikos ukrainiečių kongreso komiteto suruoštame spaudos priėmimo New Yorko viename viešbutyje. Parodydami drobėje surašytus laiškus spaudos atstovams, ukrainiečiai tuo norėjo pranešti ir Amerikos visuomenei, o kartu ir visam laisvam pasauliui, kaip kankinami politiniai kaliniai Mordavijos vergų darbo stovyklose.

Laiškai surašyti dviejų ukrainiečių politinių kalinių grupių. Vienas pasirašytas vyrų ir moterų politinių kalinių, kitas vien moterų, taip pat ten kalinamų už tariamus politinius nusikaltimus. Bendras vyrų ir moterų politinių kalinių pasirašytas laiškas kreipiamas Jungtinių Tautų žmogaus teisių skyriui. Vien moterų pasirašytu laišku šaukiama į laisvąjį pasaulį gyvenančius ukrainiečius. Abu dokumentus, originaluose, tą dieną matė kiekvienas to pasikalbėjimo dalyvis.

Ukrainiečių pogrindis

Kalbėdamas į susirinkusius spaudos ir visuomenės atstovus, Amerikos ukrainiečių kongreso komiteto prezidentas Dimytry Halychyn pastebėjo, kad Sovietų Rusijoje yra daug žmonių, kurie, rizikuodami savo gyvybes, daro viską, kad galėtų painformuoti pasaulį apie nežmoniškus persekiojimus komunistų vergijoje, kad tų dviejų dokumentų pasiekimas vakarų pasaulio įrodė, kad Ukrainoje pogrindis veikia. Kartu jis priminė, kad ir šiais metais Ukrainoje susprogdintais traukiniais, vežęs nemažai skaicijų rusų kariuomenės. Čia jis dar patvirtino, kad tuos du dokumentus į vakarus atnešė gal vienas, gal du pogrindžio organizacijų nariai. Jie pasiekė laisvąjį pasaulį, pirmiausia Vakarų Vokietiją, ir jie yra laisvi.

Buvusių vergų darbo stovyklų vietose statomi nauji kėlijimai. Pirmajame, vyrų ir moterų politinių kalinių laiške, laisvasis pasaulis klausiamas, ar jis žino, kad Abeze (Komi ASSR), stovyklos No. 1, 4 ir 5 stovi ant kapinių, kuriose buvo palaidoti anksčiau buvę darbo vergai ir politiniai kaliniai. Zavod 5 Lep-laja (Mordavos ASSR) ir kitos arti esančios dirbtuvės pastatytos ant kaulų nekaltų žmonių, anksčiau bolševikų ištremtų ir ten žuvusių. Laiške sakoma, kad tokių pavyzdžių yra daug. Toliau laiške laisvasis pasaulis klausiamas, ar jis žino, kad pats vyriausias prokuroras Rudenko, buvęs Nuernberge Tarptautinio

tribunolo narys, pats 1935 metais vadovavo naikinimo būriam, kurie šaudė nekaltus politinius kalinius Norilsko 1953 m. ir Karagande 1954 m.

Kongresmanas T. Dodd telegrafuosius Rudenkai

Abu laiškai, reti dokumentai iš Sovietų vergijos, nufotografuoti ir tos fotostatinės kopijos buvo išsiuntinėtose politinio ir visuomeninio gyvenimo veikėjams. Viena kopija pasiekė ir kongresmaną Thomas J. Dodd iš Connecticut valstybės. T. J. Dodd buvo Nuernberge, kada buvo teisiama nacių vadai už nusikaltimus prieš žmogaus teisę. Ten jis susipažino ir su Rudenko. Kongresmanas žadėjo telegrafuoti Rudenkai į Maskvą ir priminti jo nusikaltimus darbus Norilsko ir Karagandoje.

Turi būti sutvarkyti kapi ir pastatyti paminklai

Ukrainiečių vyrų ir moterų laiške, adresuotame Jungtinių Tautų žmogaus teisių skyriui reikalaujama, kad būtų sudaryta tarptautinė komisija, kuri pasirūpintų nuvesti nuo buvusių kapinių darbo vergų stovyklas, nušalinti dirbtuves, sutvarkyti kapi ir pastatyti paminklus. Tam darbui turi būti sukurta tarptautinė organizacija, nes ten buvusiose kapuose buvo palaidoti įvairių tautų žmonės. Pastatyti paminklai taptų gėdos liudininkais raudonųjų pavergimo.

Ir taip tame dokumente keliami vienai po kito komunistų nusikaltimai prieš ukrainiečius ir kitų tautų žmones rusų vergijoje.

Skaiteimi pabaltiečiai antroje vietoje Sibiro stovyklose

Vyriausios ukrainiečių išlaisvinimo tarybos (UHVR) generalinis sekretorius užsienio reikalams, teikdamas platesnius paaiškinimus apie vergų darbo stovyklas Sibire, pastebėjo, kad po ukrainiečių, skaiciumi antrą vietą užima pabaltiečiai. Didrūsiosiose stovyklose yra tik 8%. Jis dar pastebėjo, kad Vorkutos darbo stovyklose sunkų, nepakankiamą vargą neša 23 tautybių žmonės.

Stovyklose esančių tarpe visad reiškėsi didelis solidarumas ir vienas kito užjautimas.

Pagal ukrainiečius, 1952 metų sukilimus Sibiro stovyklose pradėjo buvusieji ukrainiečiai kariai, kovoję prieš nacius, o vėliau prieš bolševikus.

Moterų kalinių laiškas prašo nepamiršti tėvynės

Ukrainietės moterys politinės kalinės savo laiške prašo savo tautiečius nepamiršti tėvynės. Jos reiškia viltį, kad pasaulyje išsisklaidę ukrainiečiai pagaliau grįš į Ukrainą. Tame laiške pasakojama apie komunistų propagandą vergų stovyklose. Agri-

UNITED PRESS TELEPHOTO
Carmine DeSapio, New Yorko delegacijos pirmininkas, pareiškė, kad Harrimanas kovosias iki galo dėl savo nominacijos į JAV prezidentų kandidatų.

toriai, kalbėdami apie ukrainiečius esančius laisvajame pasaulyje, vis nurodo, kad ukrainiečių tarpe nesą vienybės, minimi žymių ukrainiečių Amerikoje ir kitur vardai. Nurodoma, kad susiskaldymas ukrainiečių tarpe laisvajame pasaulyje pakirto veikimą ir reikšmingumą. Propagandistai į kempes ateina ne nurodytu iš anksto laiku. Tačiau paskutiniu laiku toji propaganda sustabdyta.

SSTR žemėlapis ir stovyklos

Ukrainiečiai, pateikdami spaudos ir visuomenės atstovams originalius politinių kalinių rašytus Sibire laiškus saule, kurioje tai visa vyko, iškabino SSTR žemėlapi, kuris pavadintas administratyviu SSTR žemėlapiu. Ir tame žemėlapyje, keletą šimtų mylių į Rytus nuo Maskvos, pastebėta raudonos rutuliukas. Vieni didesni, kiti mažesni. Jie visi reiškia, kad toje vietoje yra darbo vergų stovykla. Tas mažas rutulėlis reiškia, kad ten yra surakinti, prisilęgti lietuviai, latviai, estai, lenkai, ukrainiečiai ir kiti Maskvos pavergtų tautų žmonės. Žvelgiant į rytus nuo Maskvos, už 400 mylių Mordavijos krašte, yra vergų darbo stovyklos, kuriose pereinamais metais spalio mėnesį ir buvo lininiame audekle surašyti tie du laišukai. Tie laišukai ilgai keliavo, truko ilgas laikas, iki jie pasiekė laisvąjį pasaulį.

Viename laiške sakoma, kad jis adresuojamas civilizuotam pasauliui 20-to amžiaus, — amžiaus mokslo ir progreso. Mes tikrai jaučiame, kad kiekvienas, kuris skaitys tas eilutes, pajus sujudimą ir kaltinimą "Teisingai ir humaniškai" Rusijos komunistų partijai už jos padarytus nusikaltimus tautoms, kurias ji pavergė.

— Kas miręs, o negimęs? — Atsakymas MISLIŲ KNYGOJE. Knygą gausite Naujienose tik metu!

Kaip surauginti pieną

Spausdiname rugpiūčio 3 d. TEVYNEJE tilpusį pieno techniko ir buvusio instruktoriaus K. Bačausko straipsnį. Manome, kad jis padės Amerikoje gyvenančioms lietuvėms šeiminiškoms susirauginti skanaus pieno.

Lietuvių tarpe dažnai girdima nusiskundimų, kad dabar negalima surauginti pieno. Pasakojama, kad seniau, kai pienas būdavo pristatomas vartotojams tiesiog iš ūkių, galima būdavo taip surauginti, kad kirvis nesukisdavo, o grietinės susikaupdavo per colį ir daugiau. O dabar, girdi, raugink kad ir tris dienas, ypač homonizuotą pieną, vis gauni kažkokią "pliužę" — jokios grietinės. Kai kas mano, kad pasikeitęs pienas, bet taip nėra. Pieno sudėtinės dalys liko tos pačios, o pats pienas yra net sveikesnis ir švaresnis.

Čia noriu su skaitytojais, ypač su skaitytojais šeiminiškėmis, pasikalbėti tuo reikalu ir trumpai paliesti pačius pagrindinius klausimus.

PASTERIZUOTAS PIENAS

Visi žinom, kad pienas daug kam, ypač naujagimiams, sudaro pagrindinį maistą. Todėl iš pieno reikia pašalinti įvairius mikroorganizmus — ligų sukėlėjus. Tai galima atsiekti, pasterizuojant pieną. Pasterizavimas nenaikina vitaminių.

HOMONIZUOTAS PIENAS

Tai pienas, kurio riebalų rutuliukai tiek susmulkinti, kad jau neįstengia per baltymų masę iškilti į paviršių.

Pagrindinės pieno sudėtinės dalys šios: vanduo, baltymai ir riebalai. Baltymai vienodai pasiskirstę pieno masėje, bet neištirę, nelyginant košulės nurebūčiai, visai mažų rutuliukų forma. Didesnieji riebalų rutuliukai greičiau iškyla į paviršių, mažesnieji — lėčiau, o patys mažiausieji visai nepajėgia prasiveržti per pieno masę. Tai pastebėjo mokslininkai. 19-jo pabaigoje ir 20-jo šimtmečio pradžioje buvo išrasta mašina, kurios pagalba atliekamas tasai nepaprastas riebalų rutuliukų susmulkinimas. Štai kodėl homonizuoto pieno riebalai nenusistoja. Homonizuojant pieną kartu atliekamas ir pasterizavimas.

Homonizavimas daromas komerciniais sumetimais ir šeiminiškių patogumui. Seniau pristatydavo pieną į krautuves bidonais (can). Pienas stovėdavo ilgesnį ar trumpesnį laiką ir pagal tai atrodė riebesnis ar liesnesnis. Tas fak-

tas dažnai sukeldavo ginčų tarp pardavėjų ir vartotojų. Ilgesnį laiką pastovėjusio pieno riebalai prilipdavo prie indo sienų, ir jas sunku būdavo nušveisti.

RUGSTUS PIENAS

Rūgščiam pienui pasigaminti reikia turėti gerą pieno rūgšties kultūrą. Jei negalima gauti geresnės, tai tenka vartoti pasuką (buttermilk). Jos turi būti šviežios, gerai suraugintos, todėl patartina jas pirkti didesnėse krautuvėse (Super market). Nuo pasukų kokybės priklauso rūgštaus pieno kokybė. Gera pieno rūgšties kultūra turi turėti malonų, švelnų pieno rūgšties kvapą ir skonį, primenantį riešutų skonį.

Kad pieno rūgšties kultūra padėtų gerai surauginti pieną, reikia tinkamų sąlygų. Pienas, skiriamas rauginimui, jei šaltas, turi būti lėtai pašildytas iki kambario temperatūros (65-70°F arba 17-21°C); šildant reikia jį maišyti. Pasuką reikia gerai išplakti, 2 kvartoms pieno imti kavinį puoduką pasukų, gerai išmaišyti viską, kad neliktų kruopelių. Po to pieną išpilstyti į dubenėlius arba lėkštes, uždengti ir nejudinti. Pienas turi surūgti per 10-12 valandų kambario temperatūroje. Šiaip kintant temperatūrai ir rūgimo laikas kinta. Čia turi reikšmės ir kitokios aplinkybės, bet aš apie jas nekalbėsiu — tegu šeiminiškės pačios susi-

vokia. Nurodžiau tik proporciją.

Momentą, kai pienas ima rūgti, galima pastebėti, lengvai pajudinus indą. Kai ims tirštėti, uždengti kiekvieną indą alskirai "Saran Wrap" popierium ir įdėti į šaldytuvą. Po 2-3 valandų bus galima patiekti. Jei pastebima, kad pienas ėmė rūgti anksčiau, tai tuoj statyti į šaldytuvą. Jau surauginto pieno masė turi būti vienodai sutraukta, be jokių iškorėjimų ir išsiskyrusių išrūgų (angl. whey). Rūgštaus pieno skonis ir kvapas turi būti malonus.

Patartina rauginimui vartoti tik homonizuotą pieną. Nehomonizuoto pieno riebalai, iškilę į paviršių, jungiasi su oru; be to, į juos veikia šviesa, jie gelsta ir skaldosi, o pienas įgyja aitrumo ir blogo skonio. Iškilę riebalai taip pat sutraukia iš aplinkos stipresnius kvapus, pvz. svogūnų, česnakų, benzino. Pieną reikia laikyti gerai uždaryta, žiūrėti, kad greta nebūtų stipriai kvėpiančių produktų. Nepatartina pieno rūgšties kultūrai vartoti rūgščios grietinės (sour cream), nes joje bakterijos senos ir neveiklios, tad, nors pienas ir surūgsta, bet neturi gero skonio ir kvapo.

Pien. Techn. K. Bačauskas, buvęs instruktorius

MIDLAND
Savings and Loan Association
Mes mokame Aukštą Dividendą
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

\$100.00 vertės komplektas—dėžė, spyruoklės ir vidurines spyruokles turintis matrasas dabar galima įsigyti tik už \$49.95

Pasi-naudokit reta proga
Didžiausias pasirinkimas ĮVIRIŲ BALDU
Duodame prekes išmokėjimams —Lietuvių valdoma įstaiga.
FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, sav.
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telefonas: SEley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Chicago Savings and Loan Association naujai statomas namas, kuris bus baigtas šių metų gale.

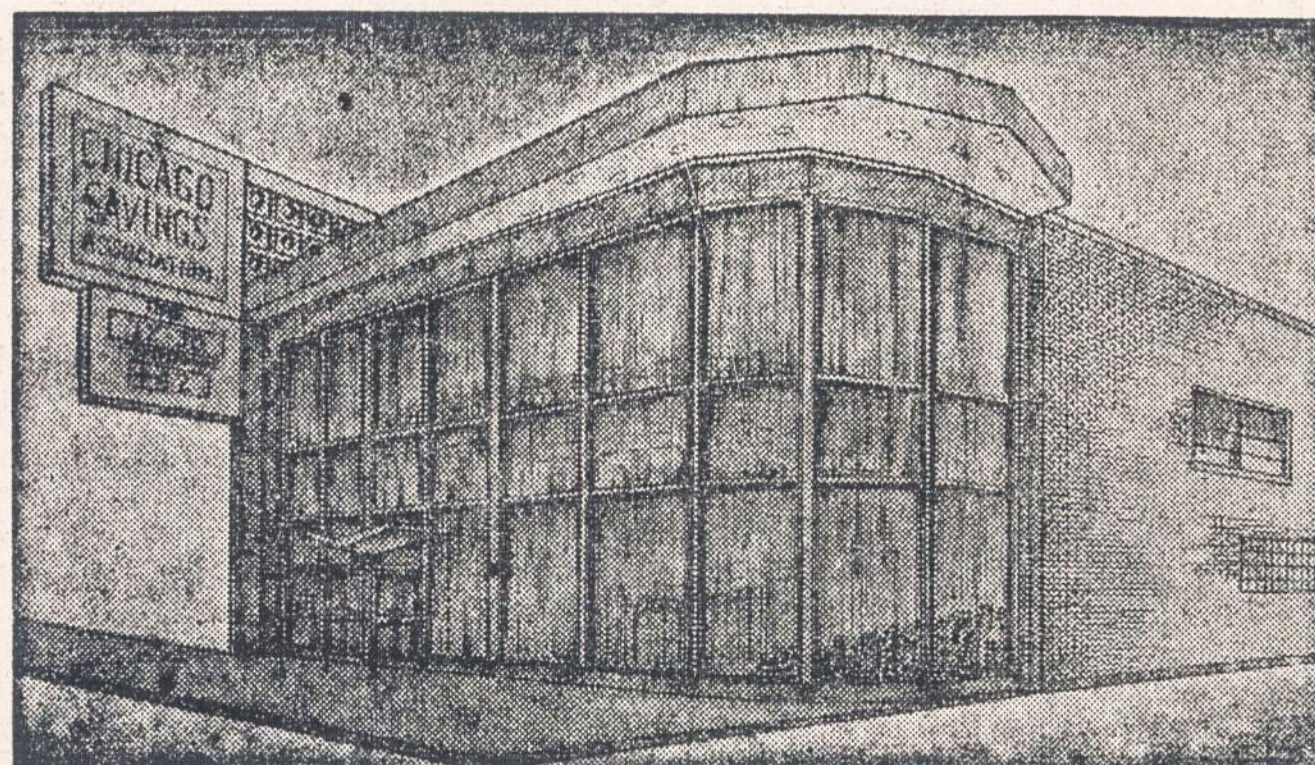
Mes iš anksto kviečiame visus atsilankyti į mūsų naujojo namo šaujų atidarymą (Grand Opening), įvykstantį 1957 m. sausio mėnesį.

Saugiausia ir pelningiausia vieta taupomiems pinigams laikyti yra apdraustose taupymo bendrovėse, kuriose kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$10,000 Jungtinių Valstybių valdžios agentūroje. Visos bendrovės, turinčios šitokius draudimus yra vienodai saugios, visos stropiai valdžios įstai-

gų prižiūrimos ir visos turi atidėti vienodai reikalaujamų sumų atsargas, bet daugumas atideda daugiau, negu reikalaujama. Skirtumas yra tik toks: kai kurios bendrovės yra patogesnės taupytojui, visada išmokoje ir išmoka aukštesnius dividendus ir teikia pelningesnius ir naudingesnius patarimus.

Chicago Savings nuo pat savo įsikūrimo dienos 1924 m. per daugiau, negu 32 metus, visada išmokėdavo taupytojams visas taupymui įdėtas sumas su aukštais dividendais. (Ir dabartiniu metu ši įstaiga moka aukščiausius dividendus "paid-up" investavimams). Kas liečia pelningus patarnavimus—tai Chicago Savings yra viena iš nedidelio skaičiaus tų bendrovių, kurios nemokamai teikia patarnavimus, iškeičiant čekius, apmokant šeimų sąskaitas ir atliekant kitokias pinigines operacijas.

Chicago Savings bendrovė, sąžiningai ir ekonomiškai prityrusių lietuvių tvarkoma, padidino savo turtą daugiau, negu iki \$18,000,000.00. Kviečiame visus pas mus, į mūsų pažangią, tvirtą finansinę įstaigą. Gyvenantieji toliau gali taupyti lais-kais — atsilaukite.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
6234 So. Western Avenue GROvehill 6-7575
Atidara pirm. nuo 12 iki 3, antr. ir penkt. nuo 9 iki 4, ketv. nuo 9 iki 8, trečiad. uždaryta visą dieną, o šešt. nuo 9 iki 2 v. p. p.

Jei tenka kentėti nuo užkietėjusių

KORNU (nuospaudų)
ir nuotyrų, tai vartokite naują ir skubų skausmų naikintoją X-IT. Bonkute kainuoja tik \$1.00 jūsų apylinkės drugstore.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Visu rūšių avaraudas. Automobilių finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVITIS, Waltham 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

Duona į įvairius skanias bulvutes keps
BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: Cliffs 4-6376
Pristatome į visas krautuves restoranus taip pat išsiunčiame visus artimuosius miestus

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU (MOVING)
BALDUS IR ĮVARIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILMAS
3415 So. Litanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. FRontier 6-1882

GRADINSKAS
KRAUTUVE IR DIRBTUVE
Kambarių vėsinčiai; TV; fonografai; radio; vokiški, nešiojami, auto.
J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47TH STREET
Tel.: FRontier 6-1998

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETUJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas.
2313 W. 91st St., Chicago 20, Ill.
Tel.: PRescott 9-2781

BALDU PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas su pilna apdrauda.
R. ŠERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PLAŠĖ ŽOLĖ
Plašė arba Asuklis-Oskabardis žolė nuo inkstų, puslės silpnųjų, kraujais vemimo, vandeninės ligos, betvarkio go šlapinimosi, lytiškų ligų, šita žolė yra turtinga mineralais, kaip tai: Calcium, Silicium, Sulphur, ir yra žmonių, kurie negeria kavos ar arbatos, tik geria šitos žolės arbatą. Svaras \$3.00. Medleva Žievės yra geriausia gyduolė nuo vidurių užkietėjimo, geriant daug ar mažai ji nepakenkia sveikatai. Ji lengvai liuosuoja vidurius, stabdo galvos skaudėjimus ir priduoda kūnui gyvytumą ir skaitumo. Svaras \$2.00.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
IS Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.
Sėkmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles
Tel.: HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Wake Up! Sign Up! Look Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

3 — NAUJINIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, AUGUST 14, 1956

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
pataria:
1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.
2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered and Supervised by the U. S. Government
ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaro.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.
Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
6 cents per copy.
Užsakymo kainos:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Metams \$10.00
Pusei metų \$5.00
Trims mėnesiams \$3.00
Vienam mėn. \$1.25
Chicagoje per išsiuntimą: 5c.
Savaitei 30c.
Mėnesiui \$1.25
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$9.00
Pusei metų \$5.00
Trims mėnesiams \$3.00
Užsienioose:
Metams \$11.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYMARKET 1-6100
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Maskva ir Nasser

Sovietų Sąjungos valdžia sutiko dalyvauti Londono konferencijoje, kuri yra šaukiama rugpjūčio 16 d. Suez Kanalo klausimu, bet ji siūlo nukelti konferenciją toliau ir pakviesti į ją visus Maskvos satelitus ir ištisą eilę kitų valstybių. Britai šiuos pasiūlymus atmetė ir, veikiausiai, atmes taip pat prancūzai ir amerikiečiai, kurie drauge su britais, yra tos konferencijos iniciatoriai.

Egipto prezidentas Gamal Abdel Nasser pereitą sekmadienį padarė pareiškimą spaudai, kad Egiptas griežtai atsisako priimti trijų vakarų šalių kvietimą, kad įsiai tą konferenciją visiškai ignoruos, bet noris, kad jos vietoje būtų suaukta kita konferencija, pakviečiant į ją 45 šalių atstovus.

Be Egipto, atsisakė dalyvauti Londono konferencijoje ir Graikija, kuri yra susipikusi su britais dėl Kipro salos. Vadinasi, iš 24 pakviestų tautų dalyvaus Londono konferencijoje 22.

KREMLIUS MANEVROUJA

Sovietų valdžia remia Egiptą; remia ne dėl to, kad prezidentas Nasser būtų artimas komunistams asmuo, bet dėl to, kad įsiai susikirto su Vakarų demokratijomis. Kas yra demokratijų priešas, tas yra Kremlius draugas.

Tai sena Maskvos politikos linija. Jos laikėsi Leninas ir Stalinas. Bolševizmo tėvas smerkė Vakarų Europos ir Amerikos "imperialistus", bet su kaizerine Vokietija pasirašė taikos sutartį. Stalinas nuėjo dar toliau: padarė slapta susitarimą su vokiečių armijos generolais, padėdamas atstatyti militarizmą Vokietijoje, o paskui paskatino Hitlerį pradėti karą prieš Lenkiją ir Vakarų Europą. Stalinas ir Molotovas viešai gyrėsi ir didžiavosi savo "kraujų sucumentuotų" draugingumu su naciais.

Dabar Stalino įpėdiniai stengiasi padaryti savo draugu kraštutinį Egipto nacionalistą Nasserį — ir kiek galint labiau sukiršinti jį su Anglija, JAV ir Prancūzija. Maskvos paskatintas, Egipto diktatorius ir pagrobė Suez Kanala.

Londono konferencija svarstys planą, kaip sudaryti tarptautinę Kanalo kontrolę, kad įsiai būtų atdaras visų pasaulio šalių laivams. Šią idėją visiškai atmesti Kremlius negali, nes tada ir SSRS laivams galėtų būti uždarytas kelias per Suezą; bet įsiai nori "neapleisti" savo draugo Nasserio.

Todėl "kolektyvi vadovybė" manevruoja, sutikdama dalyvauti Londono konferencijoje ir tuo pačiu laiku bandydama pakišti jai koją.

NASSERIO "GRIEŽTUMAS"

Susvyravo jau ir Egipto prezidentas Nasser.

Liepos 26 d., paskelbdamas Suez Kanalo Kompanijos nacionalizaciją (suvalstybinimą), įsiai šaukė, kad jokia svetima valstybė neturinti teisės kištis į Kanalo reikalus. Bet dabar įsiai pats sutinka, kad tas vandens kelias privalo tarnauti visoms tautoms be skirtumo, ir siūlo apsvarstyti šį reikalą 45 tautų konferencijai.

Tokia konferencija, jei ji susirinks, neabejotinai norės žinoti, kokią garantiją Egiptas duoda, kad Kanalu galėtų naudotis kiekvienu tauta. Prižadai be garantijos turi ne daug reikšmės.

Vakarų valdžios mano, kad tikriausia garantija būtų Suez Kanalo paėmimas ir tarptautinė kontrolė. Jei Nasseris turi tinkamesnį planą, tai jis gali jį pateikti. Londono konferencija tam ir yra šaukiama, kad tokios rūšies sumanymai būtų išdiskutuoti. Kam gi Egipto prezidentas ją boikotuoja?

Jisai smarkauja — dėl to, kad įsiai diktatorius.

Diktatoriams svarbu pasirodyti, kad jie viską gali ir nieko nebijo. Kai tik ima smukti diktatoriaus "prestyžas", tai atsiduria pavojuje jo valdžia.

Gamal Abdel Nasser per daug užsiangazavo ir dabar bando surasti išeitį, kuri jo nepažemintų. Vakarai suprantą, kad iš desperacijos Nasser gali padaryti kokią kvailystę, kuri pakenktų ne tik Egiptui, bet ir kitoms tautoms. Reikia manyti todėl, kad jie nesigriebs kraštutinių priemonių ir kad tas konfliktas bus palaipsniui išspręstas taikingu būdu.

APŽVALGA

O MASINIŲ DEPORTACIJŲ "NEPASTEBEJO"

SSRS valdžios paskelbtais statistikos duomenimis, Lietuva 1940 m. turėjo 2.9 milijonų gyventojų, o 1956 metais — tik 2.7 milijonų. Vadinasi, per 16 metų gyventojų skaičius ne tik nepadidėjo, bet sumažėjo 200,000. Kodėl?

Rojus Mizara "Laisvėje" aiškina, kad tai "karo pasekmės". Ega:

"Atsiminkime, jog karo metu hitlerininkai išskerdė beveik visus žydų kilmės žmones, gyvenusius Lietuvoje. Kuris žydas nebuvo pabėgęs į gilumą Tarybų Sąjungos, tam buvo labai sunku išlikti — išliko jų, tiesa, bet nedaug.

"Hitlerininkai, su lietuvių buržuazinių nacionalistų pagalba, išsūdė daug ir lietuvių anti-fašistų.

"O karui pasibaigus, nemaža Lietuvos lenkų išvyko į Lenkiją. Štai, kamė glūdi šaknys Lietuvos gyventojų sumažėjimo!"

Tačiau vienos "šaknies" Mizara nepastebėjo, nors ją pamatyt buvo visai nesunku. Po dėl įsiai tyli apie masinius žmonių deportavimus iš Lietuvos?

Vien 1941 metų birželio mėn. 13-15 dienomis bolševikų žvalgyba pagrobė ir išvežė į SSRS gilumą apie 40,000 žmonių.

Netrukus po to prasidėjęs su vokiečiais karas tas deportacijas sustabdė. Iš Sero vo insrukcijų ir deportacijai pasmerktų asmenų sąrašų, kuriuos bolševikų policija nestubėjo išsivežti, bėgdama iš Lietuvos, paaiškėjo, kad pagal Sero vo planą turėjo būti išdeportuota apie 700,000 žmonių iš Lietuvos, t. y. beveik 25 nuos.

visų gyventojų!

Karas laikinai sutrukdė to plano vykdymą. Bet kai bolševikai sugrįžo 1944 m. atgal, tai masinės deportacijos buvo atnaujintos. Jų buvo kelios "bangos". Manoma, kad Sero vo nustatytoji "kvota" — 700,000 — pagaliam buvo išpildyta su kaupu, — nors tikro išdeportuotų žmonių skaičiaus niekas nežino (išimant Kremlį, kuris tačiau jį slepia). Lietuvių tremtinių būriai dar ir šian dien užtinkami kiekvienoje koncentracijos stovykloje šiaurės Rusijoje ir Sibire ir kuone kiekviename didesniame SSRS kašėjime. Be to, daug tremtinių atlikusių "bausmes" gyvena Sibiro kaimuose.

Paskui — dar viena "šaknis". Bolševikams grįžtant į Lietuvą, masės žmonių, bijojusių patekti į Sibirį, pagal Sero vo planą, pasileido bėgti Vakarų link. Kitokio kelio jiems, žinoma, nebuvo, kaip tik bėgti per Vokietiją. Nemažas skaičius jų žuvo Vokietijos miestų griuvėsiuose. Kitiems pasisekė pasiekti amerikiečių, britų arba prancūzų zonas. Iš tenai dauguma jų emigravo į įvairias šalis: Kanadą, Angliją, Belgiją, Australiją, Pietų Ameriką ir JAV. Vien tik į JAV atvyko jų, pagal DP įstatymą, apie 28,000.

Be šito fakto, Mizara "nežino", — nors savo laiku įsiai chamšikiai tyčiojosi iš tų žmonių, norėjusių išsigelbėti nuo staliniško smurto; girdi, jie bėga "per beržyną į Berlyną"! Masinės deportacijos ir masinis bėgimas nuo bolševikų teroro buvo svarbiausios priežastys to, kad Lietuvos gyventojų skaičius sumažėjo. Greta šių priežasčių tenka statyti žydų žudynes nacių okupacijos metu.

Kad Stalinas norėjo sunai-

TAUTININKŲ ŠEFAS

M. SVITRA

(Tęsinys)

S. Lozoraitis nuo pat Vliko atsikūrimo Vak. Vokietijoje dienų buvo jam šaltas, abejingas. Nežiūrint Vliko sėkmingų darbų jį nevertino. Pasitarimuose su Vliko atstovais Berne, Paryžiuje, Nicėje, Reutlingene, Romoje per apie vienuolika metų buvo kietas ir nenuolaidus, nerodė Vliko žmonėms mažiausio pasitikėjimo. Derėjosi lyg su sveltmais priešišku Lietuvai šalių atstovais. Berne ir Reutlingene po ilgų ir permainingų pasitarimų buvo priėjęs susitarimo ir net kai kurias sutartis pasirašęs, bet vėliau jų arba atsisakė arba nevykdė. Paskutiniuose Romos pasitarimuose su naująja Vliko vadovybe net ultimatyvinius reikalavimus pateikė. Tie reikalavimai, išdėstyti neįprasta forma spėjusiuose neįprastai pagarsėti aštuoniuose punktuose, buvo arba asmeniškai p. S. Lozoraitis savęs apologetika arba Vliko teisių bei darbo apimtys siaurinimas nežinia kieno naudai. Įsidėmėtinas paskutinis, aštuntasis reikalavimų punktus. Jame p. S. Lozoraitis pasijuto tautininkų "talkos" atstovu-globėju ir siūlė Vliko vadovybei su šiais lietuvių demokratinio politinio centro niekintojais bei griovėjais susitarti... Dar daugiau. S. Lozoraitis jau prieš eilę metų laimino įsikūrimą vadinamosios "rezistencinės santarvės", susidariusios iš kai kurių politinių partijų atskalių ir vėliau įsijungusių į tautininkų "talką" bei "fondą". Į Vliko ir diplomatinę atstovų pasitarimus visai netikėtai, be Vliko žinios ir sutikimo, pakvietė "talkos" atstovus S. Zymaną bei K. Drungą ir insistavo priimti juos pilnateisiais derybininkais... S. Zymanas ir K. Drunga, kurie savo laiku buvo Vliko nariai, vėliau iš jo pasitraukė ir menamai Lietuvos pagrindžio organizacijų vardu reikalavo Vliką likviduoti... Visą laiką jie reikė neatšakomą Vlikui opoziciją. Žygių žūlus, bet neprotingas. S. Lozoraitis patikėtiniui pasilikio už pasitarimų durų. Dėl perdėtų S. Lozoraitis reikalavimų derybos pasibaigė be jokių pasekmių. Paskutinė Vliko sesija pripažino, kad Lozoraitis punktai nesudaro bazės pasitarimams... Lietuvių demokratinėje visuomenėje praėjo pasipiktinimo bei nuostabos banga ne tik p. S. Lozoraitis ir jo punktais, bet ir kitų Lietuvos atstovų laikysena. Šiuo tat, nepalankiausiai sau metu, p. S. Lozoraitis sumanė vyksti į JAV, svarbiausia dalyvauti

tautininkų sąskridyje, Washington, D. C.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse

Lietuvos ministeris J. A. V-se p. P. Žadeikis neskyrė iš Lietuvos aukso fondo likučių lėšų S. Lozoraitis kelionės išlaidoms apmokėti. New Yorko lietuvių tarpe plačiai sklido gandai, kad šia kelionę finansuoja žymus JAV tautininkų šulas... Kiėno vežime važiuoja, to ir giesmę gieda!

Atvykus į New Yorką, S. Lozoraitis pasitiktas tautininkų "talkos" veikėjų ir vietos konsulato atstovų. Tautininkų su rengtame pobūvyje pagrindinę kalbą pasakė "talkos" pirmininkas Vincas Rastenis. Vėliau S. Lozoraitis dalyvavo pasitarimuose su Lietuvos ministeriu P. Žadeikiu ir konsalais Washington, D. C. Pasitarimų eiga nepašė aštuoniuose punktuose, buvo arba asmeniškai p. S. Lozoraitis savęs apologetika arba Vliko teisių bei darbo apimtys siaurinimas nežinia kieno naudai. Įsidėmėtinas paskutinis, aštuntasis reikalavimų punktus. Jame p. S. Lozoraitis pasijuto tautininkų "talkos" atstovu-globėju ir siūlė Vliko vadovybei su šiais lietuvių demokratinio politinio centro niekintojais bei griovėjais susitarti... Dar daugiau. S. Lozoraitis jau prieš eilę metų laimino įsikūrimą vadinamosios "rezistencinės santarvės", susidariusios iš kai kurių politinių partijų atskalių ir vėliau įsijungusių į tautininkų "talką" bei "fondą". Į Vliko ir diplomatinę atstovų pasitarimus visai netikėtai, be Vliko žinios ir sutikimo, pakvietė "talkos" atstovus S. Zymaną bei K. Drungą ir insistavo priimti juos pilnateisiais derybininkais... S. Zymanas ir K. Drunga, kurie savo laiku buvo Vliko nariai, vėliau iš jo pasitraukė ir menamai Lietuvos pagrindžio organizacijų vardu reikalavo Vliką likviduoti... Visą laiką jie reikė neatšakomą Vlikui opoziciją. Žygių žūlus, bet neprotingas. S. Lozoraitis patikėtiniui pasilikio už pasitarimų durų. Dėl perdėtų S. Lozoraitis reikalavimų derybos pasibaigė be jokių pasekmių. Paskutinė Vliko sesija pripažino, kad Lozoraitis punktai nesudaro bazės pasitarimams... Lietuvių demokratinėje visuomenėje praėjo pasipiktinimo bei nuostabos banga ne tik p. S. Lozoraitis ir jo punktais, bet ir kitų Lietuvos atstovų laikysena. Šiuo tat, nepalankiausiai sau metu, p. S. Lozoraitis sumanė vyksti į JAV, svarbiausia dalyvauti

kinti lietuvių tautą, tai — ne "karo pasekmė", o pasekmė jo barbariškos politikos, kurią Mizara visą laiką gyrė ir remė.

štai atsilankė, žodžiai nesiderina su darbais ir t.t. Tautininkų vadėva Br. Dirmėikis ir Lietuvos Konsulo parengimą palaikė tautininkų parengimu ir manė, kad tik tautininkai į tokį parengimą jų bendradarbiui S. Lozoraitiui gali atsilankyti... Tautininkai su rengė S. Lozoraitiui atskirą priėnimą Čikagos didmiesčio viešbutyje ir taip pat viešą pranešimą Marijos aukšt. mokyklos salėje. Idomu, kad į šią salę atvykus S. Lozoraitiui, tautininkai atsisistojimo jį pagerbė. Taip jie darydavo ir A. Smetonai į salę atėjus. Žymi dalis dalyvių sėdėjo nieku dėta.

Sugalvojo p. S. Lozoraitis ir gilaus atminimo Dr. Kazį Grinių pagerbti. Iš tų pagerbtųjų išėjo nei šis nei tas. Užuoat pakvietęs į šias iškilmes vieną kitą garbingojo velionies politinį bei idėjinį vienmintį, p. S. Lozoraitis pasitelkė tautininkų pirmininką ir gen. P. Plechavičių! Tautininką, atstovavusį tą politinę srovę, kurį prieš 30 metų jėga privertė Respublikos Prezidentą Dr. K. Grinių atsistatdyti... P. Plechavičių, kuris, išėjęs iš daboklės, vadovavo 1926 m. gruodžio 17 d. tautininkų perversmo gilinimui. Nuo šitokio "pagerbimo" p. S. Lozoraitis tikrai turėjo susilaikyti. O gal ir čia jis Kybartų aktų "prezidentą" vaidino? Tat suprantama. "Prezidentas" pagerbė Prezidentą ir svita jokių būdu negalėjo apsiieiti be tautininkų ir P. Plechavičiaus...

Tautininkų keliais...

Iš paminėtųjų reiškinų matyti, kad p. Lozoraitis eina ne Lietuvos diplomatai prideramą valstybinių kelių, bet vienos nedemokratinės lietuvių politinės srovės — tautininkų minimais keliais. Nėra tat normalus darbas. Kas būtų, jeigu gerb. B. K. Balutis, prisimins a. a. Mykolo Slezavičiaus bičiulystę — bendrautų tik su liaudininkais, o gerb. P. Žadeikis žingsniuotų vien su socialistais... Lietuvos Respublikos diplomatai atstovauja visi Lietuvos valstybei ir taip pat tos Valstybės suvereniteto nešiotojai visai Lietuvių tautai, o ne mažai tos tautos dalelei — tautininkams, kurie praeityje tiek daug žalos savajai tautai yra padarę ir šiuo metu savųjų klaidų nepripažįsta ir dar toliau dirba pražūtingai tautai darbu, ardydami tautinę vienybę. Užuoat pareiškęs nepasitenkinimą žalinga šios srovės veikla, S. Lozoraitis visais jį paremia bei tos srovės malonėmis naudojasi. Kyla rimtas klausimas: ar tik p. Stasys Lozoraitis netaiko į tautininkų šefus?

(Pabaiga)

J. PRONSKUS

ATOSTOGOS VINIPEGO PAEŽERIAIS II ATOSTOGOS INDENŲ PĖDSAKAIS 10.

Pavaziavęs tuziną mylių pravažiavau įlūžusį tilčiuką, prie kurio buvo išstatytas visas keimaris rodyklių, perspėjimo lentelių, raudonų pavojaus vėliavėlių ir dvi didelės ir primityvias bombas panašios juodos apskritos lempos, iš kurių plakėsi nevalyt žibalo liepsnelės. Degančių lempų reginys dienos metu staiga priminė meškas. Ugnis, sako, geriausia priemonė meškomis nubaidyti. Atsiminiau, kadaise kai kas sakėsi pakeliui į Point du Bois matęs skersai kelio mešką ropojant. Mano viešinteliai ginklai, mediniai degtukai ir iešminis peilis gliliai įpakuoti nuo lietaus aprištame kelionės krepšyje. Berods, šlapiomis rankomis lietuje degtukai beverčiai, o peilis? Be reikalo nepakelk, be garbės nenuleisk! Bet kaip su ta garbe mešką sutikęs, manau šio aforizmo autorius niekuomet nepagalvojo. Šiokią dieną net žvėrys mieliau kur pakriaušėje sausiai bedrybo. Taip logiškai galvodamas keliauju tolyn. Staiga čia pat už akių, per kokius 25 žingsnius kažkas

šmėkštėrejo. Iš žolių priaugusio griovio kairėje kelio pusėje staiga išsoko kažkoks didelis gyvulys ir sustojęs skersai kelio žiūri į mane artėjantį. Iš to paties griovio žolės ir kita panaši galva išsikišusi. Kai visa tai įvyksta sekundės tarpe, pirmiausia tenka įžiebtį sąmonę, suskoncentruoti į objektą dėmesį ir paaukti į tvarką išsiblaškusias mintis. Kol perėjau visą nuovokos techniką ir logika padarė išvadą, kad tie gyvuliai yra keturkojai, didumo, kaip labai dideli šunės, tik daug storesni ir gauruotesni, kad apie jų nasrus yra balzganai apvadai, nosys gana ilgos ir plaukų spalva ruda, dar spėjau priartėti per gerą dešimtį žingsnių. "Meškos, rudosios meškos!" sušuko sąmonė, ir lyg didžiulis šikšnosparnis, sušlapusiais sparnais, palapinėjęs ašiaustu sketaruosdamas nusiraitau nuo savo pegaso. Tuo momentu ir antroji jau buvo užsirioglinusi ant kelio.

Apie tolimesnę strategiją laiko nebuvo galvoti. Atrodo, meškomis taip pat tos strategijos trūko, nes abidvi tebežiūrėjo lyg įbestos. Tuo momentu, kai nušokau nuo savo "vežimo", viena lumpsėdama leidosi skersai kelio bėgti. Antroji likosi žiūrėti. Mintelė dingterėjo: bėga, reikia pabėgti, pradžia gera, reikia labiau baidyti, ir surikau iš visos gerklės "Geraut, sonavaber!" Ta, kuri bėgo, ir nubėgo ir persiritusi per antrą griovį dingo krūmuose. Dar dides-

niu plaučių įtempimu pakartoju lietuviškai. Apsigalvojo ir antroji, ir labai nenoriai atsigrįžusi žliogterėjo per griovį atgal. Gavau atvirą kelią ir garsiai bardamas praėjau per šerengą. Vartodamas dar Plin Flono laikų išminktą taktiką, kad meškų krašte einant reikią kelti ko didesnį triukšmą, šūkaudamas ir dainuodamas nusiraitau tolyn. Kai pagaliau šaltasis prakaitas vėl atsilė, pats sau nusijuokiau, kaip garsiai galis dainuoti!

Aukso kasyklos galvoje

Kai pasiekiau tikslą, gero pažįstamo prospektoriaus pensininko Rasmusseno rezidenciją ir pasigyriau, kaip dvi meškas išgąsdinau, vietoje pagyrimo gavau ne juokais barti. "Blogiausias dalykas ir didžiausia klaida yra reikauti prieš meškas! Niekuomet nebarak meškos! Bet koki gyvo padaro garsą jį gali palaikyti grasinimu ir užimti gynybos pozicijas. Geriausia gynyba yra puolimas. Tą taktiką visi žvėrys puikiai žino!" Bet šį kartą jos pabėgo, teisingai. "Well, nėra taisyklės be išimties". "Kaip senos jos buvo?" Atsakiau, kad jų amžiaus neklausiu, bet buvo kaip labai dideli rudi šunės. "Rudi?" sušuko prospektorius. "Juo blogiau! Gyvenu čia penkeri metai. Juodų meškų yra apstu kaip avių, jos dažnai ateina mano atuatyno išvalyti, bet rudų dar neteko šiose apylin-

kėse girdėti". Prižadėjau ateityje būti mandagesnis, bet taip pat sau prižadėjau vienas tuo pačiu keliu atgal nebekeliauti.

Mr. Joe Rasmussenas 71 m. su savo 66 m. amžiaus žmona Freda, kuri tebeatrodo lyg "sweet sixteen", jau nuo 1941 metų gyvena savo dykumos rojuje prie pusmilio įlankos Point du Bois paežerėje, kur yra pasistatę jaukų rąstinį namelį ir poros akry plotą apvalę nuo nereikalingų krūmų. Artimiausia žmonių gyvenama vieta už geros mylios yra Point du Bois, kur yra didžiulis tvenkinys ir galinga elektros jėgainė ir apie 100 namų žvalus miestelis. Šiaip per mylias aplinkui jokios kitos gyvos dvasios, tik akmenų uolos, miškai ir vanduo. Žuvų, įvairių ir labai didelių labai gausu jo įlankoje ir nereikia net valtimų plaukti, pasigauna kiek reikia čia pat nuo prietiltio. Stirnos, didžiuliai ežiai ir zuikiai ganosi jo paties kieme. Uogų ir grybų galima šienauti tik pro duris išėjus. Savo darže, pasidalindami su žvėriukais, apšėiai užsiaugina bulvių ir daržovių. Nedraugingimes lankytojams atbaidyti sienose pakabintas pustuzinis įvairaus kalibro šautuvų. Meškomis nuo mėsai ir žuviai džiovyklos atbaidyti virtuvės lange pastatytas garsiai einantis laikrodys! "Tai geriausias ginklas nuo meškų!" aiškina Joe. Prospektuojant, sako, meškos išversdavo visas patalpas, bet virtuvę, kur

buvo pastatytas laikrodys, nors gausiai prikrautą maisto produktų, jos lenkdavo iš tolo. Tą išradimą jis dabar vartoja ir savo namuose. Bendrai, aiškino p. Rasmussenas, meškos vienintelio dalyko nepakečia, tai metalinio garso. Todėl, lygstant į meškų kraštą, reikia su savim turėti kirvuką ir koks nors kitas metalo gabaliukas ar blėkagalys, į kurį reikaliu ištikus reikia kirvuku skambinti. "Tai geriau ir saugiau nei keli šautuvai". Sykį didelė juoda meška nakties metu buvusi glėbin apkabiniui ir benusinėanti jo žuvis džiovykla. Padėjus lauke laikrodį nuo to laiko meškos prie džiovyklos nę iš tolo nebeinančios.

Mr. Rasmussenas buvo žymus prospektorius (metaly išskotojas) per ištisus 37 metus. Jo tėvai kilę iš Danijos, imigravę į Kanadą, iš čia emigravę į Pietinę Dakotą, bet dėl šiltų naktų negalėdami išmigoti, grįžę į Kanadą.

Iš svarbiausių iškilų į Kanados šiaurę p. Rasmussenas suminėjo šias: 1930 m. į šiaurvakarius nuo Reindeer Lake, šiaurės Manitoboje, ieškant metalų Consolidated Mining and Smelting kompanijai.

1935 m. prie Little Long Lake, arti Nipigon L., šiaurės Ontario, — Jellicoe kompanijai.

(Bus daugiau)

KOMUNISTŲ SPAUDOS APINASRIS

Vargu kuriame nors žemės kampelyje yra taip saugojamas spaudos žodis, vargu kur nors kitur spauda taip yra pažabota, kaip ji žabojama ir saugojama komunistų tvarkomoj Rusijos imperijoje. Ir toji raudonoji cenzūra yra taip gudriai pridengta, viešumo nepastebima, kad užsieny komunistai gali drąsiai girtis, jog Susovietintoj Rusijoje veikia spaudos laisvė. Matote, SSSR, anot Chruščev, dingo visos kitos politinės srovės, ten gari paliko tik komunistų partiją. O jei jau ten nėra kitų politinių srovių, tai ir spauda yra užsikūsi tik komunistų...

Deja, ir toji komunistų spauda turi savo apinasrį ir dar kokį! Spauda turi savo valdybą su įvairiais skyriais, poskyriais ir savomis įvairiais vardais vadinamomis leidyklomis — spaustuvenimis. Maskvoj veikia vyriausioji spaudos valdyba — Člaviniet, o respublikos — respublikinės spaudos valdybos, srityse — sritynės ir t. t.

Spaudos valdyba nėra kolektyvas, faktiškai tik spaudos viršininkas su įvairiais savo padėjėjais ir bendradarbiais.

Be kurio spaudos leidiny leidžiamas su spaudos valdybos ar jos skyriaus sutikimu. Kiekvieną valdybą ir jos įvairius skyrius turi savus gerai išmūštrintus, kvalifikuotus spaudos peržiūrėtojus, faktiškai cenzorius, nors jie tokio vardo neturi.

Kai ateina į spaudos valdybą rankraštis, tai jis perduodamas patikrintojui. Jis taria savo nuomonę to veikalui politinė prasme, tai yra ar partinė linija veikalui rankraščio yra pabota, ar ji atitinka komunistų nustatytoms gairėms. Jei randama visa tvarkoj ir jei metiniam planui kas nors panašaus buvo užplanuota, tai veikalas atiduodamas leidyklai. Ten pat yra kitas panašus patikrintojas — cenzorius, kuris veikalą dar pakartotinai peržiūri ir daboja, kad jis taip būtų surinktas, kaip parašytas ir pataisytas, jei tokių pataisų spaudos valdyba iš autoriaus pareikalavo.

Kai veikalas išeina iš spaudos, tai jo paskutiniame puslapy yra pažymėta, kas veikalą išleido, kur jį leido, kurioj spaustuvėj buvo spausdinamas, jo tiražas ir... dvi arba viena didžioji raidė ir numeris. Štai imame žurnalą "Pergalė". Skaitome: Leidžia laikraštį ir žurnalą leidykla Vilniuje. Pasirašyta spaudai 1956 IV 27 d. LV 00342. 8 lankai. Tiražas 5,000 egz.

Ką tai visa reiškia: Pasirašyta spaudai... tai reiškia cenzoriaus leista. LV 00342... tos pirmos dvi raidės reiškia cenzoriaus pavardę ir gal vardą, o numeris, tai darbininko numeris ar tarnautojo numeris galutinai knyga apvalinė.

Vadinasi, jei dėl išleisto knygos turinio kiltų koks nors nesupratimas, tai kaltininkas lengva surasti, ir jis jau negalės išvengti nesupratimų, kam nors kaltė kitam perkelti.

Dienraščiai, savaitraščiai, žurnalai taip pat turi savus cenzorius. Tas pareigas nebūtinai turi eiti redaktorius. Jas eina bet

kuris redakcijos bendradarbis. Be jo žinios periodiniame leidiny negali pasirodyti jokia nors ir paprasčiausio turinio žinutė, net skelbimas. Cenzorius neša visą atsakomybę už laikraščio turinį.

Sakysime, kurios nors stambios pramonės įmonė deda skelbimą į laikraštį apie jai reikalingus kvalifikuotus darbininkus ir nurodo savo adresą. Jei toji įmonė turi ką nors bendro su karo pramone, tai cenzorius tokio skelbimo nepaleidžia... Mat, iš tokio skelbimo su adresu nurodymu užsienis gali sužinoti įmonės vietovę, o įmonė karinės reikšmės... Jei cenzorius nebūtų tiek apdairus ir tokį skelbimą praleistų, tai gali būti skaudžiai ir labai skaudžiai baustas, nes kiltų įtarimas, kad jis visai sąmoningai tokį skelbimą praleido, kad galėtų užsienio šnipams patarnauti.

Štai kodėl visi cenzoriai turi įsigyti atitinkamas kvalifikacijas. Vieni jų tas kvalifikacijas susidaro universitete žurnalistiką studijuodami, o kitiems surošiamis specialūs kursai.

Be toje "laimingoje" ir "laisvoje šaly" — Sovietijoje ne vien tik spaudai apinasris užnertas. Ji turi radijas, teatras ir visur kitur tūno cenzoriaus šešėlis. Dažniausiai net pačių tokios įstaigos bendradarbių nepastebimas, nes kas nors iš jų pačių tarpo eina cenzoriaus pareigas, apie kurias retas nežino.

Sakysime, per radiją skaitomas kurio nors atsakingo komunisto pranešimas. Radio cenzorius atsidėjęs klausia, ar visa taip buvo perskaityta, kaip pranešime parašyta. Jei kas nors apsiriki, neįžiūrėta ir perskaityta kaip nors kitaip, ar žodis praleistas, tai tuoj toks radio pranešimas turi aiškintis, ir kartais aiškintis ilgai, jei koks įtartinis šešėlis atsiranda. Ypač spaudos rinkėjams daug nesmagumų sudaro pasitaikancios korektūros klaidos, jei jos meta bet kurį įtarimą, kad sąmoningai korektūros klaida buvo padaryta tam, kad kokį nors iš komunistų autorių pasieptų.

Teatre, operoj taip pat tūno cenzorius. Jis klausia ar vaidinimas visa sako taip, kaip veikalų tekste surašyta. Teatruose net repetitijų metu cenzorius artistų neapleidžia. O pasitaiko tik cenzorių tarpe įkyrių, priekabinų ir žemažiūrių asmenybių.

Kalbama, kad Odesoj įvyko toks nesupratimas su cenzorium. Tenyksiame valstybės dramos teatre buvo repetuojama Korneičuko dramos veikalas "Pravda". Tos repetitijos pertraukos metu prie baro atsisėdo kartu du artistai, kurių vienas buvo užgrimuotas Stalinu, o antrasis — Kerenskiu. Kai repetitiją sekęs cenzorius pamatė tuodu artistu draugiškai besišnekancius ir vandenėlį girkšnojančius, tai tuoj prie jų prislinkęs grasinančiai pastebėjo: — Draugai, neleistina judvieni drauge būti. Kas nors gali nu fotografuoti nepastebiamai ir paskui visiems rodyti, kad še kaip Stalinas draugavo su Kerenskiu.

Pastabos kartoti nereikėjo, —

8 metų mergaitė nušovė savo tėvą

Bebeca Martinez, 8 metų mergaitė iš 8742 S. Exchange ave., grįžo iš kinoteatro, paveikta ten matyto filmo "The Fastest Gun Alive".

Po kino ji su savo 12 metų seserim Lucy nuėjo pas kaimynus, kur judviejų tėvas Manuel Martinez ir jo draugas Antonio Aguilar mokėsi šaudyti pistoletais.

Mergaitės užsimanė parodyti, ką jos matė kine, kaip "didvyris" žaibo greitumu ištraukia pistoletą ir paleidžia jį darba.

Jos abi gavo po pistoletą iš tėvo draugo Aguilar. Jos lenktyniavo, katra iš jų greičiau ištraukė iš makšties pistoletą, kaip kad tai darė filme. Rebecca, įsismaginusi, ne tik ištraukė pistoletą, bet dar nutaikė jį savo tėvą ir paspaudė. Kulka perėjo per vidurius ir tėvas netrukus mirė, nugabenus į South Hospital.

Pistoleto savininkas Antonio Aguilar pasakojo policijai, kad jis manęs, jog pistoletai buvo neužtaisyti. (v)

artistai tyliai pakilo ir nuėjo kas sau.

Tikra, carų despotijos metais Rusijos imperija panašius cenzūros varžtų nežinojo, bent jau artistai cenzorius nebuvo sekami. Be to, rusų carų valdymo metais cenzoriai nesidangstė. Ant kiekvieno cenzūros leidinio turėjo būti padėtas įrašas, kad leidinys cenzūruotas.

Dabar komunistinės satrapijos Rusijos imperijos valdymo metais cenzūra pridengiamą tokią nekaltą pavadinimą, kaip spaudos valdyba, literatūros ir mokslo leidykla ar redaktoriaus vardu. O už tų nekaltų pavadinimų slypi cenzūros valdyba, cenzorius, bet ne redaktorius.

Deja, užsieny dar iki šiol pasitaiko aukštų pareigų politikų tarpe tokių, kurie linę patikėti ant komunistinio korpaliaus, kaip ir visas gyvenimas. a.

— Mažieji lietuviai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo aukai!

Sveikintina iniciatyva

Du, jei taip pasakyčiau, "pozityvaus galvojimo" vyrai, A. Budreckas ir P. Šulassulaitis, pasiūvė informuoti šio dienraščio skaitytojus svarbiais gyvenimiškais klausimais, kiekvienam tvarkingam žmogui žinotinais. Labai teisingai jie savo informacijų skyrių pavadino "Svarbu kiekvienam žinoti" ir žada informuoti tokius klausimus kaip nuosavybių, socialinės apdraudos ir kitais socialiniais, atseit, susijusiais su viešomis įstaigomis bei institucijomis reikalais. Manau, nėra žmogaus, kuris tokių reikalų neturėtų ir kuriam nekiltų vienoks ar kitoks klausimas tuos reikalus tvarkant. Todėl sveikintina ir "Naujienų" redakcija, užmegzusi kontaktą (ryšį) su minėtais specialistais ir atidariusi savo dienraštį skiltis tam svarbiams teisių skyriui.

Gyvendami tokių pat kaip ir mes "socialinių padarų" visuomenėje, nepadarome žingsnio, kad nesudurtume su kaimynu arba su visai nepažįstamu žmogum. Ir tie "susiurimai" dažnai sukelia konfliktą, kuris yra sprendžiamas remiantis tam tikrais valdžios nustatytais nuostatais arba įstatymais. Vargas tam, kuris su tais nuostatais nėra bent truputį, bent paviršutiniškai susipažinęs. Toks pats greičiau pažeidžia kitų teises ir kitiems leidžia pažeisti savąsias teises. Ir vienu ir antru atveju toks "ignorantas" greičiau nuvieni cenzūros leidinio turėjo būti padėtas įrašas, kad leidinys cenzūruotas.

Kažkada kažkur teko matyti vieno Vienos (Austrijos sostinės) dailininko paveikslą, kur buvo atvaizduotas žmogus, visas nuo galvos iki kojų apipainiotas įstatymų paragrafais (paragrafas yra šitos ženklos §), iš kurių paimavo jis negalėjo be prityrusio advokato pagalbos išsipašioti. Dienraštis nėra koks profesionalų organas ir jo pateikiamas teisių skyrius, kad ir gerų specialistų vedamas, žinoma, negali skaitytojo visiškai išnarplioti iš tų teisių pinklių, į kurias jis kartais pakliūva, bet padėti nesupratimų išvengti, perspėti nuo jų jis gali nemažai. Aukščiau minėti N-nų bendradarbiai prašo skaitytojus bendradarbiauti (žiūr. N-nas rugp. 3 d.). Norėtqsi manyti, kad tie šito visuomeniškai naudingo darbo prisidės ir daugiau tos srities specialistų, o jei skaitytojai tikrai nepašikstės suteikti

APVOGĖ DELEGATŲ

Buvusiam senatoriui Benton (Conn.), delegatui į demokratų konvenciją William Benton pavogė iš Ambassador East viešbučio papuošalų už \$16,000.

Papuošalai priklausė jo žmonai Helen Benton. (v)

daugiau teisinių kazusų (nuotykių), tai šis N-nų kampelis tikrai bus įdomus ir naudingas platiesiems skaitytojų sluoksniams. An. Rg.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted St.
Tel. Calumet 5-7237

Namams rakandai, Televizijos, Radio, Šaldytuvai, Skalbiamos mašinos, Jewelry. Didelis pasirinkimas. Duodame didelę nuolaidą, lengvus išmokėjimus. Atidara antradienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30, sekmadieniais — 10—5 val.

Budriko Radio Valanda iš WHCF stoties, 1450 K. ketvirtadieniais nuo 6 iki 7 vakaro.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAICO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro. Seštadieniais nuo 10 iki 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus. Ofiso telefonai: PROspect 8-3229 Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas. Rez.: 3241 WEST 66th PLACE Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEmlöck 4-5849 Rezidencija: HEmlöck 4-2324 OFISO VALANDOS: Pirmadi., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9. Antradi. nuo 1-5. Trečiadi. ir Seštadienį tikrai susitarus. Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036 Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Atostogose iki rugp. 12 d., bet ofise dirbs gydytojas 5—8 kasdien. 2—6 seštadieniais.

Rezid. tel.: STEwart 3-4511 Ofiso telefonai: YARds 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35th gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais nuo 1 iki 4 popiet.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvius Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro. Trečiadi. ir seštadi. uždaryta. Ofiso telefonai: PROspect 6-3838 Rezid. telefonai: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIU LIGU SPECIALISTE
IR PRITAICO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir seštadienį. 2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais 12—4 val.

Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210 Jei neatsiliepa šaukite KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30 Daily afternoons. Vakara: pirmadi., antradi., ketvirtadi. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonai: DANube 6-1125 Valandos: 1—4 ir 6—8 vakaro. Seštadieniais 1-4 val. po pietų.

DR. A. MACIUNAS

atostogose iki rugpjūčio mėn. 2 d. Reikaliui esant prašau kreiptis į Dr. V. Musinske, 5700 So. Wood St. Ofiso telefonai: PROspect 6-2240 Rezidencijos tel.: WA 5-4860

Dr. Julia Monstavičius

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Moterų ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766 Naktį skambinti rezidencijon. 1653 W. 103rd St. Beverly Hills Tel.: BEverly 8-3946

Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienį. Seštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

DR. CONSTANCE O'BRIEN

PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlöck 4-5524 Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Seštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta. Tel.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso telefonai: CLiFFside 4-2896 Rezidencijos LAfayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Sešt. 2-6 val. popiet.

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8 Ser. Subatoj ir Nedel. tik susitarus. Ofiso telefonai: YARds 7-4787 Namų telefonai: PROspect 6-1930 Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (Antras namas nuo Western Ave.) Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577 Ofiso val. pirmadi. 8-10 val. vakaro. antradi., trečiadi. ir penkt. 6-9 val. v. ir seštadi. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINES LIGOS
Ofiso telefonai: HEmlöck 4-2123 6255 SO. WESTERN AVENUE Rezid. telefonai: PROspect 6-8484

Atostogose iki rugpjūčio mėn. 20 d.

DR. J. VAITAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais 10-2.

Ofiso ir buto telefonai: OLYmpic 2-1381

Tel. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400

Dr. Ona Vaskevičius

(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; seštadi. 1—4 popiet trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
kampas Halsted ir 31st gatvių
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak. trečiadi. ir sekmadi. pagal susitarimą Telefonai: HEmlöck 4-7899 Namų telefonai: MIlton 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t. Val.: 9—4 ir 6—8. Seštadieniais 9—1 ORTHOPEDUOS TECHNIKOS LAB. 2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill. Tel.: PROspect 6-5984

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.

Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Telefonai: YARds 7-7381 Priima: Vakara: nuo 6 iki 9 val Seštadi. nuo 10 ryto iki 4 po pietų Treč. ir sekmadi. pagal susitarimą. 4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARds 7-1829

Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8 Trečiadi. nuo 10-12; penktadienį 10-2 Seštadieniais 10—2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL

Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis Egzaminouoja akis ir pritaiko akinius Išgydo kreivas akis bei operacijas Iveda netikrus ir artificele aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus Kalba lietuviškai. 4654 SO. ASHLAND AVENUE Telefonai: YARds 7-6616 Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro Tikrinu klausą ir pagalbeju neprigirdintiems

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

—TUESDAY, AUGUST 14, 1956

Mūsų Michigan Farm sūris yra pats geriausias jūsų malonumui ir sveikatai

Jį galite pirkti ir valgyti su pilnu pasitikėjimu.

Visos geresnės maisto krautuvės su pasididžiuoju aprūpina jus šiuo tikru lietuvišku sūriu. Apsaugokite save ir savo artimuosius — Neleiskite save perkaltėti, kad pirktumėt pakaital. Reikalaukite tik MICHIGAN FARM sūrio.

Jeigu abejojate, paprašykite paragavimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad jūs patys būtumėt sprendėjas. Mes esame nuosirdžiai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnės maisto krautuvėms, kurie tik išpopuliarino MICHIGAN FARM sūrį, kad jis pasidarytų visų mėgtiausias. Mes pasidame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį. Mūsų specialybė — gaminti didelius sūrius pobūviams ir kitoms progoms.

JONAS IR ANGELINA ANDRULIAI

Michigan Farm Cheese Dairy, Inc.

Vienintėliai šio sūrio gamintojai, Fountain, Mich.

Aptarnavimui ir informacijai Chicagoje prašome kreiptis: METRIKIŲ FARM FOOD CO. ir A. SHURNA YARds 7-8393 GROvehill 6-7783

JEI NORITE BŪTI RAMŪS DEL SANTAUPŲ ...

... tai ne VISTIEK, kur Jūs taupote

Jaukus jausmas žinoti, kad turite santaupų juodaiai dienai. Ir ne veltui, KUR Jūs taupote — tai žino daugiau, kaip 16 milijonų amerikiečių. Jie naudoja svarbiausią PRIVALUMĄ, laikydami savo indelius apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse. Puikius palūkanas — tai vienas privalumas. Antras — tai efektingas patarnavimas žmonių, žinančių kaip elgtis, kad Jūsų doleris duotų Jums daugiau pelno. Ir, žinoma, Jūsų pinigai apsaugoti. Jūsų santaupos yra užtikrintos gera administracija ir tvirtomis atsargomis. Jūs apdraustos iki \$10,000 JAV valdžios FSLIC įstaigai. Dėl to daugumas amerikiečių taupo apdraustose taupymo ir skolinimo bendrovėse, o ne kur kitur. Pradėkite naudotis šiais vertingais privalumais kaimyninėje apdraustoje bendrovėje. ATVYKITE RYTOJ!

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

Daley tvirtina, kad Illinois delegacija yra ištikima buvusiam gubernatoriui Adlai

Čikagos meras Daley, naujai išrinktas Illinois demokratų partijos pirmininkas ir šios valstybės delegacijos vadovas konvencijoje, pakarėjo savo ištikimybę buvusiam gubernatoriui Stevensonui ir pareiškė ištikimimą, jog niekas iš jo delegacijos neperbėgs į Harrisono pusę.

Illinois delegacija turi konvencijoje 64 balsus. Delegacijos susirinkime sekmadienį atradė, kad visi nariai pritaria pirminko nusistatymui. Bet tie, kurie mano remti Harrimaną, nematė reikalo išsiduoti anksčiau, negu ateis reikalas, ateinanti ketvirtadienį.

Ginčai dėl platformos

Liberalus Minnesotos senatorius Humphrey, norįs būti Stevensonso pavaduotoju, kandidatu į viceprezidentus, yra nuomonės, jog nėra būtino reikalo įrašyti į demokratų platformą pasisakymą už JAV aukščiausiojo teismo nutarimą pašalinti segregaciją sistemą pietinių valstybių mokyklose.

Ir šio sprendimo neminint esą galima aiškiai ir tvirtai pasisakyti už pilietinių teisių programą, šitaip elgiantis norima išvengti pietinių valstybių nepasitenkinimo ir pavojingo skilimo. Lyndon Johnson, nuosaikus Texaso senatorius, vienas iš atsarginių kandidatų į prezidentus, taipgi pareiškė ištikimimą, jog bus galima surasti kompromisinę platformą pilietinių teisių klausimu.

Mrs. Roosevelt už Stevensoną

Buvusio prezidento Rooseveltto našlė, dėstydamas savo pažinimą korespondentams, išvedė, jog Adlai Stevenson būtų pats geriausias kandidatas.

Trumano pasisakymą už Averell Harriman Mrs. Roosevelt aiškino, kaip pastangą užkirsti kelią abiem šiem kandidatams ir, privedus konvenciją prie mirties taško, iškristi ir kandidatus savo valstybės (Missouri) senatorių Stuart Symington. (v)

Amfiteatre bombų policija nerado

47 detektyvai, pirmadienio rytą, prieš prasidedant konvencijai, iškratė stokjardų amfiteatrą ir užtikrino, kad vieta saugi.

Saugumo sumetimais kas rytą detektyvai turės tikrinti patalpas ir žiūrėti, kad delegatams nieko neatstiktų. Neskaitant 1,300 uniformuotų policijos tvarkos dabočių, prie amfiteatro yra priskirti 53 detektyvai. (v)

Pieno, anglikasių unių vadai remia Averell Harriman

David McDonald, pienu prezidentas, ir Thomas Kennedy, anglikasių unių viceprezidentas, po pasitarimų Morrison viešbuty, pranešė, kad jų uniųs Averell Harriman kandidata yra daugiau priimtina, negu Stevenson.

Jie abu priklauso Pensylvanijos delegacijai. Jos pirminkas gub. Leader remia Stevensoną, kaip ir delegacijos dauguma. Pravedus balsavimą, už Stevensoną atiduota 59½ balso, o už Harrimaną 11 balso.

Bet tai tik pradžia. Trumano ir unių vadų pasisakymas už New Yorko gubernatorių gali patraukti į jo pusę ir daugiau delegacijos balsų.

Harriman turi pakankamo pagrindo tikėti, jog ir geležinkelio unių pasisakys už jo kandidatūrą. George Harrison, geležinkelio brolijos prezidentas (su \$75,000 metine alga), sekmadienį suruošė Blackstone viešbuty draugišką pobūvį Harrimanui.

Averell Harriman, galima sakyti, yra Harrisono brolių darbavys. Jis paveldėjo iš savo tėvo, geležinkelio karaliaus, Union Pacific, Illinois Central ir kitas geležinkelio linijas. (v)

Audros padariniai

Nuo sekmadienio nakties lietus ir audros daugiasia nukentėjo šiaurinė miesto dalis ir gretimieji priemiesčiai. Daug kur nutraukė elektros laidus, keliose vietose trenkė perkūnos, vanduo apšėmė patiltes, namų rūsius. Miesto ugniagesiai susilaukė apie 2,000 pagalbos šauksmų. Žmonių aukų išvengta, bet 6 buvo sužeisti.

Mokenoj, 15 mylių ir rytus nuo Joliet, audra sugriovė vietos karnivale 3 didokas palapines ir prislėgė žiūrovus. Vienam žiūrovui palapinė stiebas sulaužė koją. (v)

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sek. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Keišiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytoms patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE VASARĄ ŠIANDIEN. — APRADUSTA IKI \$10,000
Darbo valandos: pirmadienį, nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santuopos yra apdraustas iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
Grovehill 6-7575

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
Lafayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Cliffside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CINCERO 50, ILLINOIS
Townhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Haymarket 1-2028

Naujių piknikas

Naujių rudeninis piknikas sutarta, ponis Nora Gugienė, iš Chicago, bet ir iš kitur. Piknikautojų nuotaka buvo labai jauki ir draugiška. Nors tamsūs debesys prieš vakarą grūmojo, bet lietus, audra ir perkūnija prasidėjo jau gerokai sutemus, kai beveik visi žmonės iš darbo buvo išvažinėję. Plačiau rytoj.

TRUMP AI

—Jonas Kirvaitis, Interstate Insurance brokeris, kuris turi savo apdraudų kontorą 6108 So. Ashland Ave., bet gyveno 2515 W. Pershing Rd., dabar su šeima persikėlė į savo nuosavus namus, arčiau prie verslo ir kitų patogumų. Jisai apsigyveno antrame aukšte, virš apdraudų kontoros.

—Petras Stankovičius, kuris turėjo savo raštinę Lietuvių Auditorijoje, kaip real estate brokeris, dabar persikėlė į naujas patalpas, 3143 So. Halsted St., buv. rest. "Kaukas" namg. Darbo val. 9-12 ir nuo 4-7 val.

—Nikodemus ir Bronė Abromai nusipirko nuosavą namą 7307 So. Rockwell St. Namai yra dviejų aukštų. Pirkimo dokumentus padarė P. Stankovičius. Nauji savininkai jau persikėlė tenai gyventi.

—J. Šaulys išlaikė egzaminus nekilnojamo turto pardavėju ir pradėjo dirbti P. Leono įstaigoje. Čia pat dirba: K. Volodkevičius, A. Sirutis, K. Juknis, A. Rėklaitis, A. Linas ir kiti, nes namų pardavimas sparčiai didėja ir plečiasi. Jų įstaiga randasi 2735 W. 71st St., Chicago 29, Ill. WA 5-6015.

—A. Linas, kurį laiką dirbo realstate darbu Rockforde, Ill. Dabar jisai persikėlė į Chicago ir pastoviai dirba pas P. Leoną. Tenai likviduoja savo turą ir apsigyvena Chicagoje.

—Ona Viržintienė, "Annos" restorano savininkė, 3475 Archer Ave., nauja ateivė, paskutinėmis dienomis padarė 4 garantijas atvykimui lietuvių šeimų į JAV. Dar gauta apie 10 papildomų prašymų. Reikalingi Balfui savanoriai laike vienos savaitės—pasiskubinkite geros širdies lietuviai! Šis mėnuo yra paskutinis garantijų sudarymo.

—Vladas Liubartas, prekyb., staiga susirgo ir paguldytas Southtown ligoninėje, 318 kambarėje. Jisai yra Lietuvos Kariuomenės savanoris-kūrėjas, regis, Vyties Kryžiaus kavallerius. Jau serga apie 10 dienų—pažįstamieji aplankykite.

—Lietuvių Prekybos Namų—Furniture Center, Inc., valdyba, 3224 So. Halsted St., paskyrė Dainavos Ansamblių \$50 lietuviškų plokštelių išleidimui ir lietuviškos dainos palaikymui savo tautiečių tarpe.

—Kun. B. Sugintas paskutiniu laiku dar įsteigė 3 būrelius po 20 asmenų, kurie pasižadėjo remti Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Tokiu būdu, jisai dabar tvarko jau 36 būrelius po 20 žmonių: 720 asmenų, kurie turi būti aplankyti kas mėnuo ir surinkti po vieną dolerį.

—Petras Bružas mokosi Chicago Technical College. Nežiūrint varginančių vasaros kastrų, jisai studijų nenutraukia. Studijuoja architektūrą ir inžineriją. Trumpoje ateityje susilauksime naujo lietuvių architektų inžinierių.

—Arch. Herman Pavilonis iš Wheaton, Ill., nauju Oldsmobile su savo šeima išvyko į San Francisco, Calif. Ponia Pavilonienė pereiną žiemą nusilaužė koją. Ji ir dabar dar nėra kaip reikia pasveikusi.

—Juozas Judickas, Naujių įstaigos bendradarbis, sugrįžo iš atostogų, kurias praleido pas savo dukterį (Sylvia Lester) Hialeah, Florida. Beje, jo dukte Sylvia pereiną savaitę susilaukė sunaus. Geros laimės.

Garsinkitės "N-nose"

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, AUGUST 14, 1956

Išvyka į Cedar Lake

Pereitą šeštadienį, kaip buvo sutarta, ponis Nora Gugienė, SLA išdinkė, šileikiai ir žukauskai išvykome į Cedar Lake apylinkę Indianos valstybėje pas ponios Žukauskienės (iš Palos Heights, Ill.) brolių Joną Rūkstelę. Čia radome jau laukiančius ponus Užandžius, taip pat iš Chicago.

Pietūs ir "koncertas"

Mus šeiminkai ir ponis Užandžė švelniai apibarė, kad truputį pavėlavome pietums. Ji sako: "Iškeptos žuvys ataušo." Ponia Žukauskienė atsivežė viščiukų prikepusi. Kiti kuo nors prisidėjo, ypač vyrai — skystais "užkandžiais" apsirūpino.

Nespėjus, kaip sako, kojų sušilti ponų Rūkstelių gražioje sodyje prie pat Dalecarlia ežero kranto, šeiminkai tuoj mus visus kviečia į vidų, prie stalo. Stalas buvo apkrautas įvairiais skanėstais: ketpa žuvimi, kugele, prieskoniais ir apstatytas aukštomis stiklinėmis putojančio aliečio.

—Na, vyrai ir ponios,—šypsodamasis sako p. Rūkstelė:—Sveiki!

—Dėkui. Bet sakykite, kieno garbei šitokia puotą iškėlė?—klausiui.

—Neklauskite, tik valgykite,—atsako šeiminkė ponis Rūkstelienė.

Ponia Uršulė Žukauskienė, kuri šia išvyka daugiasia rūpinosi, sako:

—Čia giminių ir žarasikių suvažiavimas. Ponia Gugienė ne žarasikiš. Ji yra gimusi Waterbuty, Conn., bei ji kaip visuomenės veikėja, visur su lietuvišiais dalyvauja. O Juozas Žukauskas taip pat yra trumpą laiką buvęs Waterburyje, taigi juodu galima laikyti "parapijonais."

Pietų metu Jonas Rūkstelė parodė svečiams savo rankomis padirbtą smuiką ir pagriežė keletą melodijų, kurių tarpe "Kur bakūžė samanota", "Juo-dokos akys" ir kt. Jis pradėjo dirbti kitą smuiką, Mat, Rūkstelė dabar pensininkas, turi daugiau laisvo laiko, o rankas jis turi nepaprastas. Be smuikų darbo, jis čia įsikūręs prieš 6 metus, savo namą taip išpuošė, kad pats padarė kambarių duris su veidrodžiais ir ornamentais. Pastatė didelę, patogią prielauką, kurios tilto gale yra įtaisyti suoliai meškerojant ar šiaip pasėdėti. Šalia namo pastatė pro šoną įvažiuoti garažą, o prie garažo—didelį kambarį svečiams. Abudu pastatus jungia ispaniškos architektūros stiliaus arkada. J. Rūkstelė padirbo gražią kopytėlę ir ją įdėjo Lietuvių Tautinėse Kapinėse savo mauzoleume žuvuseims kariam, sūnui Jonui Rūkstelei ir posūniui James Jodvalkiui pagerbti. Žuvusieji II Pas. kare buvo parvežti iš Europos ir čia palaidoti.

Jų žmonė prieina prie pat ežero. Ponia Rūkstelienė paežerėje turi prisodinusi tomatų, agurkų ir kitokių daržovių.

Kurie norėjome, laiveliu pasivažinėjome ežere. Dalecarlia ežeras nemažas, salingas. Jo pakraščiais yra tirstai vasarnamių. Tiktai pora mylių ir rytus nuo Cedar Lake. Ta pačia proga teko susipažinti su p. p. Rūkstelių kaimynais p. p. Fitch. Ponia Connie Fitch yra lietuvaitė, pagal tėvus Jurgutytė. Rūkstelė su p. Fitch dirbo pieno pramonėje. Dabartinis jo kaimynas tada buvo jo bosas.

Linksmi praleidę dieną pas seniai matytus parapičius iš Lietuvos, svetingus ponus Rūkstelius, laimingai grįžome namo. Pasižadėjome kitą kartą nuvažiuoti pameškerojoti. Šileikis pasižadėjo tapyti gražias ežero pakrantes.—Svetyts.

—Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūrose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

DRAFTSMEN
Experienced
EITHER
DESIGNERS
OR
DETAILERS

We Have Several Openings in Our Expanding Organization
IF YOU ARE LOOKING FOR:
Creative Challenges — A New Opportunity — Variety of Assignments—Steady Employment—Many Company Benefits
Write Giving Complete Resume — All Replies Held Confidential

GENERAL ELECTRIC CO.
LAMP WIRE AND PHOSPHORUS DEPT.
1331 Chardon Road, Euclid, Ohio

OFFICE and MAIL CLERK
Must be over 16 years of age. High School education essential; permanent; 5 day week; air-conditioned office. All company benefits. Experience not essential.
Call Mr. Jensen

AERMOTOR CO.
2500 W. Roosevelt Road
SEeley 3-7000

GORDON PRESS
FEEDER
Must Be Experienced
5-Day, 40-Hour Week
No Saturdays
Apply In Person
Employment Office
9th Floor

THE FAIR
STATE AND ADAMS STS.
REIKALINGAS kepto pagalbininkas.
2910 W. 40th St. Lafayette 3-6927.

REGISTERED NURSE
AND
LABORATORY & X-RAY TECHNICIAN
Vacation, Sick Leaves and Meals
Apply, Write or Wire
L. E. GOSSET, Administrator
GARZA MEMORIAL HOSPITAL
Post, Texas

INVENTORY CONTROL CLERK
With Some Record Keeping and Light Typing Experience
Modern New Office.
Good Salary. Excellent Transportation.
Call Michigan 2-0200
Ask for MR. RHIVESMITH
EMIL J. PAIDAR CO.
or apply to
1120 N. Wells St.

STENOGRAPHER
Light dictation; general office; 5 day week; permanent; air cond. office. All company benefits. Prefer experienced, however not necessary. Age 18 to 45.
Call Mr. Jensen

AERMOTOR CO.
2500 W. Roosevelt Road
SEeley 3-7000

REIKALINGAS kepto pagalbininkas.
2910 W. 40th St. Lafayette 3-6927.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA taverna ir package store. Biznis išdirbtas per ilgus metus. Pilna kaina \$3,500. Pardavimo prieštastis — senatvė.
Savininkas 5101 West Diversey

PARDUODAMA maisto krautuvi. Cicerio, geroje vietoje, 4847 W. 14th St. Geros sąlygos. Savininkas vietoje.

GROSERNĖ
pilnai įrengta; gerai einas biznis. Kaina teisinga greitai pardavimui dėl nesveikatos. 722 E. 63rd St. Dorchester 3-9637.

PARDUODAMA taverna su įrengimais už \$1,000. Sautike Townhall 3-7518.

RESORTS AND VACATIONING
Kurortai ir Atostogų Vietos

VASAROTOJŲ DĖMESIUI!
Thompson, Conn., žemės ūkyje prie ežero, Lietuva primenantioje gamtos aplinkoje, vasarnamį tui tuo trunkmo, ramiai praleisite malonias atostogas. Adresas: J. Paknyš, Box 126, Thompson, Conn. Telefonas: Putnam-Walnut 8-7736.

ATIDARYTAS vasarnams su visais patogumais. Jūrų maudynės prie pat namo. Kaina nebrangi. Užsakykite kambarį arba butą.

VIOLET'S OCEAN VIEW
GUEST HOUSE
125 Atlantic Ave., Atlantic City, N. J.
Tel.: 5-2338

PARDUODAMA taverna su įrengimais už \$1,000. Sautike Townhall 3-7518.

RESORTS AND VACATIONING
Kurortai ir Atostogų Vietos

VASAROTOJŲ DĖMESIUI!
Thompson, Conn., žemės ūkyje prie ežero, Lietuva primenantioje gamtos aplinkoje, vasarnamį tui tuo trunkmo, ramiai praleisite malonias atostogas. Adresas: J. Paknyš, Box 126, Thompson, Conn. Telefonas: Putnam-Walnut 8-7736.

ATIDARYTAS vasarnams su visais patogumais. Jūrų maudynės prie pat namo. Kaina nebrangi. Užsakykite kambarį arba butą.

VIOLET'S OCEAN VIEW
GUEST HOUSE
125 Atlantic Ave., Atlantic City, N. J.
Tel.: 5-2338

LIUDAS TAUJENIS
6828 SO. MAPLEWOOD AVE.
HEmlock 4-5848

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
2523 W. 69th St., Chicago 29, Ill.
PROspect 8-3792

A. GINTNERIS, pirmininkas
V. F. PETRAUSKAS, stat. vedėjas
Lietuvių Statybos Bendrovė:
• stato namus pardavimui,
• priima užsakymus,
• atlieka remonto darbus,
• įrengia aluminijaus langus ir duris.

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūrų ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223 arba
LAfayette 3-1209

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

ARTI 62nd ir So. Mozart 6 kamb. mūrinis bungalow. Gazo šildymas. Dvigubas garažas. Galima tuojau užimti. \$19,200. A. Rėklaitis.
\$4,000 MET. PAJAMŲ Mūr. 2 aukštų namas gražioje vietoje. Moderniškos vonios ir virtuvės. Sklypas 60 pėdų. Bargenas geram pirkėjui. Įmokėti \$8,000. K. Volodkevičius.
JOSU svajonė išsipildė! Stai Jums mūr. 4 kamb. namas Marquette Parke. Tik \$10,000! Neprašysite šio puikaus pirkinio! A. Linas.
BRIGHTON PARKE: 1) 3x4 mūr., 2 auto garažas, \$236 mėn. pajamų ir butas savininkui, \$27,000; 2) 2x4 mūr., aut. šildymas. 37½ pėdų sklypas, \$22,500. A. Sirutis.
NAUJAS MURINIS 1½ aukšto namas Marquette Parke. Pirmas aukštas 3 miegamieji — du. Abi vonios išklotos plytelėmis. Turtingai ir gražiai įrengta. \$25,000. J. Saulys.
TARP ASHLAND ir DAMEN, arti 65-tos, 2 mūr. namai, kiekvienas po 2 butų: 5 ir 6 kamb. Garažas. Kaina kiekvieno \$23,000. A. Rėklaitis.
MARQUETTE PARKE: 1) 5 kamb. jaukus mūr. bungalow su dvigubu garažu. \$14,600; 2) Geras 2 butų mūr., \$26,000; 3) Gražus 3 butų mūr. namas su garažu, \$29,000; 4) Puošnus 6 butų apartm. namas su sodu ir 4 maš. garažu, \$62,000; 5) 5 kamb. naujas mūr. namas ant pusantro sklypo, \$17,500. K. Juknis.
SKUBEKITE! Mūr. 5 kamb. bungalow, 1 blokas Marquette parke. \$17,000. K. Volodkevičius.
2 PO 5 MURINIS, Marquette Parke. Dvigubas garažas. \$29,000. A. Rėklaitis.
PUIKUS 5 KAMB. namas Marquette Parke. Alum. langai, nerūdijančio plieno durys, aut. šildymas. Zavingai sutvarkytas ir aptvertas kiemas, naujas garažas. Savininkas palieka puikias kilimas. Pildytą skalb. mašiną ir daug kitų priedų. Tik \$19,500. A. Linas.
NAUJOJE APYLINKĖJE, netoli 105-tos ir S. Kedzie. 5 kamb. mūr., 2 auto garažas, aut. šildymas gazu. \$18,500. A. Sirutis.
12 BUTŲ apartm. namas pietrytuose, arti ežero. Pajamų \$14,000. Savininkas duos morkių. K. Juknis.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE
2 aukštų mūrinis (5 ir 5½). Karštai vandeniu dujomis šildomi abu butai. 2 auto mūrinis garažas. \$115 nuomos vietoje. Pajamos \$23,000.
2 po 5 kamb., moderniški įrengti mūrinis, 4 metų senumo. Centrinis šildymas alyva; garažas. Abu butus galima užimti.
GAGE PARKE
Turime pasirinkimą įvairių bungalow, 6 kamb., 3 miegamieji. \$16,500 ir daugiau.
7 butų po 4 kamb. mūrinis, centralinis šildymas, garažas, dvigubas sklypas, geros pajamos. Namai labai gerame stovyje.
BRIGHTON PARKE
2 po 5 mūrinis, centralinis šildymas pirmame aukšte, aukštas rūšys ir pastogė. \$23,000.
Puikaus mūro pajamų namas: 3 dideli butai ir krautuvi. Geri vidaus įrengimai. Centrinis šildymas. Platus sklypas. \$40,000.
Pajamų nuosavybė. 2 aukštų mūrinis namas su tributu sklypu. Mėnesinės pajamos \$120 ir 6 kamb. butas savininkui. Centralinis šildymas, 2-jų auto garažas. \$17,000.
KITUR
3 butų mūrinis, 1717 S. Morgan St. Metinės pajamos \$1,380. Kaina \$10,000 arba geriausias pasiūlymas.
PAJAMŲ nuosavybė 2 aukštų mūrinis, 5 ir 6 kamb., centrinis šildymas, mūrinis garažas. \$114 mėnesinių pajamų ir 6 kamb. butas savininkui. Parduos už \$17,000.
6 butų geras kampinis mūrinis namas, 2 po 5 ir 4 po 4. Centralinis šildymas, mūrinis garažas. Dvigubas sklypas. Pajamos apie \$6,000. \$39,000.
2 po 5½, mūrinis, prie 55th ir Damen Ave., centralinis šildymas alyva, 2 automobilių garažas. \$22,000.

KUTRA - NORKUS
REAL ESTATE - INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

NORVILA - KURSIVS
REAL ESTATE SALES
2600 West 59th St. Prospect 8-5454

Padės Jums greitai parduoti ir teisingai nupirkti namus, sklypus, biiznius ir ūkius visoje Chicagoje ir jos apylinkėse.

PARDUODAMAS 7 kambarių mūrinis namas, 2 automobilių mūrinis garažas. Šildymas furnisu, pilnas beismontas, pastogė. Kainuoja tikrai \$11,500. 2442 S. Albany.

7 KAMBARIŲ stuba ir lotas, apkalta, garažas ir t.t. Apžiūrėjimas nuo 6 iki 9 val. vak. 2540 W. 38th Street.

BERWYN ekstra — naujas 2 butų, 5½ kamb., paruoštas 3-čiam aukštui. \$34,500; įmokėti \$12,000. Svoboda, 6013 Cermak. Bishop 2-2162

SAVININKAS nebrangiai parduoda 2 aukštų namus ir 3 didelius sklypus prie Michigan ežero, puikioj Beverly Shores apylinkė, prie gražaus plažio, šalia Lakeside Villa. Pajamas nesanti nuosavybė.
Telefonuoti: EVERglade 4-0325

Skaitykite "N-nas"